

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53 No. 161.
1938. július 23., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Perloffice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Vasárnap délután helyezik örök nyugalomra Maria királynét

A kisebbségi egyházak képviselői a temetésen. — Szombaton érkezik meg
Bucurestibe Marioara jugoszláv királyné

Aradon át utazott a temetésre a kenti hercegi pár

Bucurestiből jelentik: Tegnap reggel 9 óra-
kor megkezdődött a zarándoklás a cotroceni kas-
télyban felállított díszes ravatalhoz, amelynek ka-
tajalkján Maria anyakirályné földi maradványai
pihennek. Példás rendben és fegyelmelzetten vo-
nult fel Bucuresti lakossága, hogy elbucsuzzon ra-
jongásig szeretett királynéjától Szombat estig a
közönségnek alkalmi van leróni kegyeletét. Va-
sárnap reggel 7 órakor 75 ágyulövés fogja jelezni
a mélységesen szomorú esemény kezdetét.

Az ország valamennyi templomában megszól-
lalnak a harangok és a külföldi követségeken eb-
ben az órában kezdik meg a gyászmiséket.

Vasárnap az egész főváros gyászba öltözik.
Ibolyaszínű drapériával vonják be Bucurestiben a
pályaudvar felé vezető utvonalat, ahol a temetési
menet végrehalad. Gyászfátyollal vonják be a lám-
pákat. Vasárnap utolsónak a királyi család tagjai
állanak őrséget a koporsó körül. Az egész ország
területén megállanak a vonatok, amikor az arad-
i királyné koporsóját a családi kriptában elhelye-
zik.

Szombaton érkezik meg a fővárosba a 82 ju-
goszláv lovasezred különítménye, hogy résztve-
gyen Maria anyakirályné temetésén. A különí-
tményt Avcic ezredes vezeti. A 82. lovasezred Ma-
ria anyakirályné tulajdonát képezte.

Vásárhelyi János transilvániai református
püspök, Laár Ferenc egyházkerületi előadó-
násos kíséretében szerdán Bucurestibe utazott
Maria anyakirályné temetésére. A nagy gyászeset
folytán, a püspök utasítást küldött az összes re-
formátus egyházközösségekhez, amelyben felszólí-
totta őket, hogy a temetés napján az ország ösz-
ses református templomában gyászsztentiszte-
letet tartssanak.

A romániai magyar egyházak vezetői vala-
mennyien hasonló intézkedést tettek.

A temetés programja

Maria anyakirályné temetési program-
jában változások adódtak elő. A program
utolsó része a következőképen fog lefolyni:
Az anyakirályné hamvait tartalmazó kopor-
sót a királyi palotába hozzák. Vasárnap reg-
gel fél 9 órakor a papság istentiszteletet mu-
tat be, amelyen résztvesz a királyi család,
külföldi követek, a miniszterelnök, a királyi
tanácsosok, a miniszterek, a törvényhozó
testület elnökei, a katonai missziók főnökei,
a volt miniszterek, hivatali előkelőségek. A
gyászsztentisztelet befejezése után a kopor-
sót egy hat ló által vont ágyutalpra helyezik
az elhunyt anyakirályné tulajdonát képező
rosiori ezred tisztjei. Ebben a pillanatban
hetvenöt ágyulövés dördül el. Bucuresti va-
lamennyi templomának harangjai megkon-
dulnak és szólnak a felvonulás egész ideje
alatt. A gyászmenet délelőtt fél tizkor indul
el a királyi palotából a következő sorrend-
ben. A fővárosi rendőrprefektus, a rosiori

ezred egy százada, a hadirokkantak küldött-
sége, a tartalékos tiszték és a frontarcosok,
énekkarok, érsekek és a papság, a királyné
koronája, amelyet egy tábornok visz, olda-
lán ugyancsak két tábornokkal, Maria ki-
rályné udvarmestere, a halottas kocsi és a
királyné kedvenc lova. A koszoru szállagait
öt királyi tanácsos fogja tartani. A gyászko-
csi két oldalán a királyi katonai ház megy.

A koporsót szállító kocsi után Öfelsége
a király és a királyi család tagjai haladnak.
Őket követik a rendkívüli nagykövetek, a
miniszterelnök, a királyi tanácsosok, a kor-
mány tagjai, a külföldi missziók vezetői és
az idegen katonai attasék, az előkelőségek.
A menetet a katonaság zárja be. A menet a
királyi palotától a Calea Victoriei-n, a stra-

A kenti hercegi pár a temetésen

Marioara jugoszláv anyakirályné, aki Ma-
ria királyné halálának pillanatában Londonban
tartózkodott, elindult Bucurestibe, ahova szom-
baton érkezik meg, hogy résztvegyen elhunyt
édesanyja temetésén.

Ugyancsak szombaton érkezik meg a fő-
városba Pál jugoszláv régens-herceg és Olga
hercegnő. A hercegi pár a királyi palotában
száll meg. Gheorghiu parancsnok, a légügyi és
tengerészeti minisztérium vezérttkára Curtici
—Kürtös állomásra utazott, hogy a határon
fogadja a hercegi párt, akik Maria anyakirály-
né temetésén Angliát képviselik. A kenti her-

da Rosefti-n, Bulevardul Ionel Bratianu-n,
Bulevardul Take Ionescu-n, Bulevardul Las-
car Catargiu-n, Soseaua Kisseleff-n keresz-
tül a mogosoaiai királyi pályaudvarra megy.
Az egész utvonalon a katonaság áll sorfalat.
A kordon mögött a fővárosi iskolák és egye-
sületek nyernek elhelyezést.

Az állomáson a rosiori ezred egy dísz-
szakasza tisztelő. A koporsót szállító vona-
ton azok kapnak helyet, akik a királyi palo-
tában lefolyt istentiszteleten résztvettek. A
vonatot követőleg 15 percenként több külön-
vonat követi a koporsót szállító szerelvényt
Curtea de Arges felé. A különvonat Titu,
Golesti és Pitesti állomásokon áll meg. Va-
lamennyi közbeső állomáson a különvonat
elő kivonul a papság.

Curtea de Argesben a koporsót ismét
hat ló által vont ágyulövés helyezik és he-
venöt ágyulövés között vonul a menet. A
kolostornál a koporsót ismét a rosiori ezred
tisztjei veszik vállukra és helyezik örök nyu-
galomra. A kolostorban újabb gyászsztent-
iszteletet mutatnak be.

Délután fél 5 órakor, amikor Curtea Ar-
gesben örök nyugalomra helyezik Maria
özvegy anyakirálynét az ország valamennyi
templomában gyászmisét tartanak a katonai
és polgári hatóságok képviselőinek jelenléte-
ben. Valamennyi köz- és magánintézmény,
valamint az üzletek a temetési szertartás
egész ideje alatt zárva kötelesek tartani.

ceg és neje ugyancsak a királyi palotában nyer
szállást.

Londonból jelentik: VI. György angol király
testvéröccse, a kenti herceg és felesége ma reg-
gel elindultak a London közelében lévő hendani
repülőtérről Bucuresti felé, hogy résztvegyenek
Maria anyakirályné vasárnapi temetésén. A her-
cegi pár a temetés után Jugoszláviába utazik,
majd hosszabb földközi-tengeri útra indulnak.

Szombatra virradó éjszaka a hercegi pár Aradon
átutazott Bucurestibe.

Egyébként hivatalosan közlik, hogy Maria
anyakirályné temetésének szertartásán kizárólag
a programban megjelölt személyek és küldöttsé-
gek vehetnek részt.

Párisba érkezett Hore Belisha angol hadügyminiszter

VI. György király résztvett az ausztráliai hősök emlékművének leleplezésén. — Meg-
beszéléseket javasolnak a volt német gyarmatok ügyében

Párisból jelentik: Az angol királyi pár ma
délelőtt fél 11 órakor különvonaton Villiers-
Bretonneuxbe utazott. A pályaudvaron Lebrun
köztársasági elnök, a francia kormány vala-
mennyi tagja és számos közéleti személyiség
üdvözölte az uralkodópárt. A királyi pár kü-
lönvonatát öt perc múlva követte Lebrun köz-
társasági elnök különvonata. Hore-Belisha
angol hadügyminiszter repülőgépen. Párisba
utazott, hogy résztvegyen a Villiers-Breton-
neuxban felállított emlékmű leleplezésén, amely
az ausztráliai katonáknak a világháboruban
való részvételét örökíti meg.

A francia sajtónak azt a bejelentését, hogy

az angol királyi pár meghívta Londonba Leb-
run köztársasági elnököt, az angol lapok első
helyen és hataknas betűkkel közlik. Az angol
lapok általában hangsúlyozzák, hogy VI.
György király és Erzsébet királyné csakis ugy-
viszonozhatják kellőképpen azt a szívélyes fo-
gadást, amelyben a francia főváros népe ré-
szesítette őket, ha módot nyújtanak arra, hogy
London lakossága is bebizonyíthassa rajongó
franciaszeretétét. Az angol lapok különöské-
pen a katonai parádé impozáns voltát hangsú-
lyozzák ki és rámutatnak arra, hogy ezen a
parádén bebizonyosodott a francia hadsereg
óriási felkészültsége.

Egyébként a nap fő franciaországi eseménye, a világháború alkalmával elesett ausztráliai katonák emlékoszlopának leleplezése fényes külsőségek között ment végbe Villiers-Bretonneuxban. Az ünnepségen résztvett az angol királyi pár, Lebrun elnök, Hore-Belisha

angol hadügyminiszter és Gamelin tábornok a francia nagyvezérkar főnöke. Déli 1 óra után érkezett meg a királyi pár és Lebrun elnök, akik helyet foglaltak a díszemlőn, ami után kezdetét vette az egyházi szertartás.

Az ausztráliai hősök emlékművének leleplezése

Sir Earle Page, az ausztráliai kormány megbízottja tartott beszédet, aki megemlégette, hogy 11 ezer ausztráliai katona vesztette el életét a világháborúban francia földön. Kérte az angol királyt leplezze le az ausztráliai hősök tiszteletére emelt emlékművet.

VI. György király szólalt fel ezután, aki beszédében többek között a következőket mondotta:

Kivételes megtiszteltetést jelent részemre, hogy felavathatom ezt a nemes emléket, melyet az ausztráliai katonáknak szenteltünk. Különös örömmre szolgál, hogy a jelenlévők között üdvözölhetem Franciaország köztársasági elnökét, annak a nagy baráti népnek a vezetőjét, amelynek földjén vagyunk. A francia néppel való kapcsolatainkat az évek múlása nem gyengíti meg. Az emlékoszlop felírása mindazok számára, akik megtekintik azt, örökké emlékeztet a vései annak a 11 ezer ausztráliai hősi halottnak a dicsőségét, akik a franciaországi és flandriai harcokban küzdöttek. Ez az emlékoszlop, mely itt áll, nemcsak a hősiességnek hozott elismerés, ez az emlékoszlop szimbólum is, amely egy fiatal, életerős népnek a történelemben való belepítet is jelenti. Jelenti azt az utat, melyet Ausztrália gyermekkorától kezdve teljes kifejlődéséig megtett.

A beszéd elhangzása után György király megrántotta az emlékműt eltakaró lepel zsinagját. Ezután Lebrun elnök beszélt, aki többek között ezeket mondotta:

— Harmadikban adódik számomra az a megtisztelő hivatás, hogy Franciaország üdvözlését tolmácsoljam a brit birodalom fiaival szemben, akik a mi földünkön dicsőséggel küzdöttek. Első ízben 1932-ben történt ez Thiepvalban, másodízben tavalyelőtt Vimyben és most itt, az ausztráliai hősök emlékoszlopa előtt.

Lebrun elnök beszéde után a papság imát mondott az elhunyt hősök lelkiüdvéért, majd a kőrtsők tisztelgő jele hallatszott. Az ünnepséget az angol és francia himnusz fejezte be, ami után Lebrun elnök búcsút vett a királyi pártól, akik két órákor elhagyták a temetőt.

A Villiers-Bretonneux-i ünnepségek után Hore-Belisha angol hadügyminiszter és Gort vicomte, az angol hadsereg vezérkari főnöke, Gamelin tábornok, a francia nagyvezérkar főnökének vendégei voltak villásreggelin.

Londoni jelentés szerint Hore BELISHA angol hadügyminiszter, az angol birodalom vezérkari főnöke és két magasrangú vezérkari tiszt, repülőgépen ma délelőtt Parisba utaztak, hogy

ott fontos megbeszéléseket folytassanak Dalaier miniszterelnökkel és Gamelin francia vezérkari főnökkel, az angol-francia katonai együttműködés ügyében. A tanácskozást a déli órákban meg is tartották. Az angol vezérkari főnök és a két vezérkari tiszt még ma este visszatérnek, míg a hadügyminiszter vasárnapig marad Franciaországban.

HORE BELISHA

A tegnapi befejeződött angol-francia külpolitikai megbeszélések eredményei a lapok jelentései szerint a következők:

1. Folytatandó a politikai, gazdasági és katonai együttműködés London és Paris között.
2. Megsürgendő Prágában a nemzeti statisztikum tervezet.
3. Négyhatalmi megbeszélések a régebbi német gvarmatok valamint a fegyverkezés korlátozása körül.
4. Meggyorsítandó a spanyolországi külföldi önkéntesek hazaszállítása.
5. Az angol-olasz egyezmény csak akkor léphet életbe, ha az olasz önkéntesek visszazállítása már folyamatban van.

Anglia mindezen felül tanácsolja, hogy simítsák el az ellentéteket Franciaország és Olaszország között és jöjjön létre ismét a rendes diplomáciai kapcsolat ugyanakkor, amikor Franciaország elismeri Olaszország abesszíniai hódításait.

Visszatért Londonba az angol királyi pár

Az angol királyi pár franciaországi látogatása ma véget ért. György király és Erzsébet királyné a szoborleleplezési ünnepség után Calaisba utaztak, ahol a királyi jachtra szálltak és elindultak London felé.

Az angol királyi különvonata ma délután 5 óra 15 perckor Calaisba érkezett, ahonnan a királyi yacht 5 óra 30 perckor elindult Anelia felé. A yacht teljes katonai tiszteletadás közben hagyta el a kikötőt. A király elutazása előtt táviratot intézett a hadügyi- és légügyi minisztereknek, akik előtt ismétellen kifejezte legmagasabb elismerését a versaillesi katonai díszszemle felett.

Pénteken este 7 óra 10 perckor VI. György angol király és kísérete Dowerbe érkezett.

A Deutsche Nachrichten Büro jelentése szerint Vuillefont tábornok, a francia légi haderő vezérkari főnöke közeli németországi látogatása hivatalos jellegű lesz. Vuillefont tábornok Göring tábornagy meghívására nyolc napot tartózkodik Németországban. Ezidő alatt meglátogatja a német repülőintézményeket. A francia légi haderő vezérkari főnökének németországi látogatása válasz akar lenni Milch tábornok, légügyi államtitkár múlt év októberében tett franciaországi utijára.

Országos körözést rendelt el

a bucurestli rendőrség egy nagyszabású házasságszédelgő ellen

Bucuresti. Jelentették, hogy a bucurestli rendőrség Moritz Sonnenfeld, alias Mihai Campeanu „építész” ellen házasságszédelgés miatt eljárást indított.

Sonnenfeld több nyelvet beszél s mint pincér, hordár, szénlapátoló bejárta a világot, belépett a francia Idegen-légióba, majd visszatért Bucurestibe és a Luterana-ucca 6. szám alatt ügynöki irodát nyitott, majd jövedelem hiányában házasságszédelgéssel foglalkozott. A rendőrség az áldozatok — „menyasszonyok” — nevének csupán kezdetét közölte a lapokkal. Eszerint I. K. özvegytől 40 ezer lei készpénzt és 300 ezer lei értékű ékszert, M. H. özvegytől 90 ezer lei, N. L. válófélben levő asszonytól 250 ezer lei, N. L. kisasszonytól 80 ezer lei és 250 ezer lei értékű ékszert, F. P. özvegytől 39 ezer lei csalt ki. A „menyasszonyok” sora napról-napra szaporodik.

A veszedelmes szélhámos, rosszat sejtve, megszökött s az a gyanu, hogy Transilvania-ban tartózkodik. Közelebbi személyi adatai: 41 éves, szeme: zöld, haja szőke, kissé beesett arcu.

Egy régi dal

Írta: ALBERT de TENEUILLE

Családom nem igen szerette André bácsit, ezt a külön, hallgatag öreg urat, aki minden újévkor kedves levelet írt nekünk és ajándékot mellékelte hozzá számomra. De sohase üzent, hogy látni szeretne, sőt, ha el akartak küldeni hozzá, tiltakozott ellene. Éppen ezért csodálkozunk, mikor idén tavasszal egyszerre levelet kaptunk tőle.

Kedves Jacques, — így szól a levél — most tizenhétéves vagy. Férfi lettél. Szeretnék látni, szeretném tudni, hogyan fejlődöttél. Ha nincs jobb dolgod, töltsd nálam a nyarat a tengerparton. Nem valami élénk és mondán hely ez, de meglátod, nem fogsz unatkozni, lesz mivel eltöltened az idődet...

Elragadó volt már maga az utazás is. Még jobban elszólt minden kedvetlenségem, mikor megismertem André bácsit, aki magas, vállas, hófehér haju, elegáns és nagyon kedves öreg ur volt. Melegen megölelt és megcsókolt, mikor meglátott és karonfogva vezetett fel szép házába. Minden kedvessége, élénksége és érdeklődése mellett azonban úgy éreztem, mintha gyógyíthatatlan, elűzhetetlen szomorúság venné körül.

Néhány gyönyörű napot töltöttem a birtokon. Első nap kicsomagoltam hordozható rádiókészülékemet, amelyet minden esetre magammal hoztam, de legnagyobb meglepetésemre André bácsi megkért, hogy ne csomagoljam be a készüléket.

— De hát nem érdeklődés, zene, egy kis könnyű tánczene? — kérdeztem meglepetve — itt, amikor ilyen egyedül és mindig?

— Fiacskám — mondta hirtelen elkomorodva — arra kérlek, ne is beszélj nekem sohase zenéről, se táncról...

Nem beszélünk erről többé. De néhány nap múlva André bácsi azt mondta, bemegy a közeli városba, ahol néhány üzleti ügyet kell elintéznie. Én a délutánt halászattal töltöttem és öt óra tájban tértem haza vigán. Ki akartam használni André bácsi távollétét és bekapcsoltam a rádiót. Strauss Duna-keringőjét játszották és kényelmesen hátravetve magamat puha karosszékemben, élveztem ezt a keringőt, amelyet mindig is nagyon szerettem.

Ekkor hirtelen a tükörre esett pillantásom és észrevettem, hogy az ajtóban holtápadtan áll André bácsi. Korábban jött haza, mint számítottam. Azonnal felugrottam és elzártam a készüléket. André bácsi megölelt háttal, mintegy hirtelen megöregedve jött be a szobába és egy karosszékbe vetette magát:

— Hiszen el is mondhatom neked... — kezdte tétován és legyintett — el is mondhatom neked életem titkát... Tudod, akkor egy kis városban laktam, mikor annyi idős voltam, mint te. Nem voltam se jobb, se rosszabb másnál, de tele voltam reményekkel. Megismerkedtem egy nagyszerű fiatal leánnyal. Irene de Boisneval volt a neve. Egymásba szerettünk. Én tizenhétéves voltam, ő tizenhét. Bolondság volt tőlem, hiszen apám egyszerű ember volt, Boisnevalék a vidék legnagyobb földesurai. De hát az ember ilyenkor nem ismer akadályokat. Nem volt alkalmunk egyszer se négy szemkört beszélnünk, de beszélt szánk he-

lyett a szemünk. Mindent elkövettünk, hogy minél gyakrabban találkozzunk és boldogságunk nem ismert határt, mikor megengedték, hogy a szezon legnagyobb báljára én kísérjem el Irénét.

— És akkor éreztem először karjaim között Irénét, akivel minden éjszaka álmodtam. A zenekar a Kék Duna keringőt játszott és én olyan forrón öleltem át Irénét a táncterem közepén, mintha egyedül lettünk volna. Tánc közben aztán észrevettem egy nyitott kis ajtót a terem sarkában és arra táncoltam vele. Úgyesen besurrantunk a szobába. Egy kis szalón volt, teljesen üres. Senki se látott meg bennünket. Ekkor ellenállhatatlan vágyamban karjaimba kaptam Irénét és megcsókoltam az ajkát. Halántékom kopogott, elborult életem a világ, szívem a megszakadásig vert a boldogságtól és éreztem, hogy Iréne ugyanolyan boldog, mint én.

— És ekkor egyszerre éreztem, hogy sulya megnövekszik karjaimba, arca elsápadt s mikor riadtan elbocsátottam, a földre zuhant. Értsd meg jól: mikor megcsókoltam, meghalt a szerelemtől, a boldogságtól...

André bácsi egy pillanat szünet után nagyon halkán folytatta:

— Azt hittem, elvesztem az eszem. Elszökötem onnan. Külföldre menekültem, pénzt kerestem, meggazdagodtam. Azután elbujtam ide gyógyíthatatlan fájdalommal a világ elől. Tudod-e, most már, miért nem tudok táncról, zenéről hallani? S azért nem akartalak téged sem megismerni, amíg gyermek voltál. Mert engem egy halott csókja örökre megfosztott a szerelemtől, az otthontól... a gyermektől...

Egymillió hatszázezer leies bankcsalás Prágában

Prágából jelentik: Jerabek Vencel egy nagy prágai bank tisztviselője egymillió 600 ezer csehkoronával megkárosította a bank magánfeleit. A tisztviselő, amikor a sikkasztási ügy nyilvánosságra került szökni próbált, de Táborban elfogták. Jerabeket visszavitték Prágába, ahol letartóztatásba került, előzőleg azonban megállapítást nyert, hogy a bankot nem érte károsodás, csupán a magánfeleket.

Letartóztatta a vádtanács

az aradi Munkakamara három egykori vezetőjét

Vulpe Iosif volt munkakamarai kormánybiztos és alpolgármester, Mosoiu Victor elnök és Strengar-Demian Sava ellen rendeltek el harmincnapi vizsgálati fogságot. — A vizsgálat eddigi megállapításai. — Augusztusban kerül a bűnügy főtárgyalásra

Lendületteljesen folyik a közeleti purifikáció munkája a szomszédos városokban is

Hónapok óta folyó vizsgálat eredményeképpen pénteken délelőtt az aradi törvényszék vádtanácsa tárgyalás alá vette Vulpe Josif volt alpolgármester, volt munkakamarai kormánybiztos, Mosoiu Victor és Strengar-Demian Sava volt munkakamarai elnökök ügyét. A három volt munkakamarai vezetőt különféle visszaélésekkel vádolják és ügyükben hónapokkal ezelőtt kezdődött vizsgálat csaknem megszakítás nélkül folyik.

Az ügyészség több ízben fordult letartóztatási indítványal a vizsgálatot irányító Hutiu Marcu vizsgálóbíróhoz, azonban akkoriban még nem mutatkozott szükségnek a gyanúsítottak letartóztatása. Néhány hét-

tel ezelőtt, amikor az általános bírói áthelyezések során Hutiu Marcu helyére Jonescu Petre vizsgálóbíró került, az ügyészség ismét letartóztatási kérelemmel fordult a vizsgálóbíróhoz, aki a sorozatos kihallgatások után

csütörtökön délelőtt letartóztatási végzést adott ki Vulpe Iosif ellen. Ugyanekkor azonban megállapította, hogy Mosoiu Victor és Strengar-Demian Sava letartóztatásától eltekint.

Az ügyészség a vádtanácsához fellebbezte meg a két utóbbi gyanúsított ügyében hozott döntést és úgy ez a fellebbezés, mint Vulpe Josif letartóztatásának kérdése tegnap került a törvényszék Bondereff-Popescu vádtanácsa elé.

Egykori közeleti vezetők

A tárgyalóterem előtti folyosót zsúfolásig töltötték meg az érdeklődők, akik azonban, tekintve, hogy a vádtanácsi tárgyalás nem nyilvános, kirekedtek a folyosón. Elsőnek Vulpe Josif ügye került sorra.

Vulpe Constantin vezető-ügyész, a vád képviselője részletesen megindokolta, miért van szükség Vulpe Josif letartóztatására. Barbatei Theodor dr. védő lendületes beszédben igyekezett bebizonyítani, hogy három nap múlva végképpen befejeződik a vizsgálat, amelyet a vizsgálóbíró folytat és addig nem látszik szükségesnek a letartóztatás. Elmondotta, hogy nem kell tartani védelem szökésétől, valamint attól, hogy Vulpe Josif befolyásolhatná az ügy főbb szereplőit, állandó lak- helyvel bír és a vizsgálat alkalmával mindenkor rendelkezésre állott.

A védő szavaira Vulpe Constantin vezető-ügyész nyomban kimerítően válaszolt. Majd sor került az ügyészség fellebbezésének letárgyalására. Itt ismét a vezető-ügyész mutatott rá energikusan, hogy miért van szükség Mosoiu Victor és Strengar-Demian Sava letartóztatására, mert hiszen ők is felelős vezetői voltak annak a munkakamarának, ahonnan a vizsgálat szerint százerek és milliók kerültek illetéktelen kezekbe. Ciumpila Petre dr. védő ugyancsak részletesen kitért minden vádpontra és szintén azt igyekezett bizonyítani, hogy nincs szükség az előzetes letartóztatásra. Strengar-Demian Sava, aki ügyvéd nélkül jelent meg, harsány hangon adta elő védekezését és azt fejtegette, hogy ellene semmi bizonyíték nem merült fel, ezért — véleménye szerint — a letartóztatás indokolatlan.

A vádtanács hármastartóztatási döntése

Fél három után hozta meg döntését a vádtanács, amely

Vulpe Iosif esetében megerősítette a vizsgálóbíró letartóztatási indítványát, Mosoiu Victor és Strengar-Demian Sava esetében pedig helyt adott az ügyészség fellebbezésének és mind a három gyanúsítottat harmincnapos vizsgálati fogságba helyezte. A döntés után úgy Vulpe Iosifot, mint Mosoiu Victort és Strengar-Demian Savat lekísérték az ügyészség fogházába.

az aradi vádtanács előtt

A három letartóztatott ügyében még a Goga-kormány akkori prefektusa, Barbul Eugen dr. rendelkezett el a vizsgálatot a különböző szak-kamarák, nál és a munkakamarához Popescu Petre munkai felügyelőt delegálta a vizsgálat vezetésére. Popescu Petre, Constantinescu felügyelővel együtt, aki a pénzügyminisztérium kiküldöttje volt, február 28-án készült el a vizsgálati anyag. Nyoicvannyolc oldalas, sűrű gépirással készült jegyzőkönyvet készítettek, amelyben hatalmas arányú visszaélések fennforgásáról tettek jelentést. Megállapításaik nyomán elsőnek Vulpe Josif volt kormánybiztos

A Timisoara-temesvári letartóztatott egykori vezetők ügye

Az aradi vizsgálattal párhuzamosan folyik a két szomszédos város, Timisoara—Temesvár és Oradea—Nagyvárad egykori közeleti vezetői közül számos ismert egyén ellen a vizsgálat.

Igy legutóbb is részletesen bezámoitunk azokról a meglepő visszaélésekről, amelyek következtében Suciu Adrian volt timisoara-temesvári városi főmérnök, Vulpe Stefan volt munkakamarai elnök, Olariu Petru nagyvágó, volt alpolgármester, Sechei Alexandru, Teodorescu Vasile, Novac Traian és Foale Nicolae kerültek vizsgálati fogságba. Az ügyben most újabb intézkedés történt.

A vizsgálóbíró bűnügyi zárlatot rendelt el az összes letartóztatottak vagyonára. Megállapították, hogy Suciu Adrian vagyonának javarésze külföldön van s így a lefoglalt ingatlanok közel sem fedezik a város negyvenmillió leies kárát.

Vulpe Stefan vagyonára 650.479 lei, Olariu Petru vagyonára 209.384 lei, Sechei Alexandru házára 611.539 lei ereiégig rendelték el bűnügyi zárlatot, Teodorescu Vasile házára közel hatszázezer leit kebeleztek be. A két további vádlott kisebb összegűekkel szerepel. A timisoara-temesvári panamasorozat másik hőst, Sosdeanu Nicolaet, a betegsegélyző pénztár volt igazgatóját, — mint megírtuk — előzetes letartóztatásba helyezték. Sosdeanu ellen most a törvényszéki vádtanács

harmincnapos vizsgálati fogságot rendelt el.

A volt igazgató évekkal ezelőtt tizenöt napidíjast terjesztett elő a bucuresti-i vezérigazgatósághoz

ellen emeltek vádat Strengar-Demian Sava és a későbbi elnök, Mosoiu Victor ellen.

A terhelő vádpontok

A hatósági személyek által felvett jegyzőkönyvek megállapításai szerint a vádlottak az érdekelt szak-kamarák költségvetéseiben előirányzott összegeket más célokra fordították, meg nem engedett költségeket számítottak fel. A fizetésre szánt összegekből banketteket rendeztek, vagy választási propagandára költöttek. Többször számítottak fel utazási költségeket. Idő-megtérítés címén ugyan csak nagy összegeket vettek fel. A munkakamara minden illetéktelennek nagyarányú segélyeket osztott szét, sokszor kérvények nélkül is.

Az így elkezelt összeg a vizsgálat szerint jóval túlhaladja az ötmillió leit.

Vulpe Josif esetében megállapításai alapján

a városnál is megindult ellene a vizsgálat. Néhány nappal ezelőtt Aradon járt Constantin Dumitrescu közigazgatási vezérfelügyelő, aki Vulpe alpolgármesteri tevékenységét vizsgálta felül és miután itt is számos szabálytalanságot állapított meg, következett be ügyében a fordulat, mely a letartóztatását eredményezte.

A három munkakamarai vezető ügyében egyébként a vizsgálóbíró

hétfőn tart tárgyalást az új törvénykönyv rendelkezései alapján.

Ez jelenti a vizsgálat végső aktusát; ezután kerülnek az ügyiratok a törvényszék elé a főtárgyalás alkalmából.

A visszautasított „elfogultsági kifogás"

Érdekes, hogy az ügyben Vulpe Josif elfogultsági kifogással élt a legelsőbb Semmitőszékhez kérve, hogy

ügyének vizsgálatát tegyék át más város törvényszékéhez, azonban a Semmitőszék az elfogultsági kifogást visszautasította.

A nagyszabású ügyben előreírhatólag augusztusban tartja meg a törvényszék a főtárgyalást.

véglegesítésre. A kedvező előterjesztésért a napidíjasoknak fejenként négyezer leit számított fel; ezt az összeget később levonta fizetésükből. Amikor emiatt eljárás indult ellene, állásvesztéssel fenyegette meg őket, ha ellene vallanak. Sosdeanu ellen a vesztegetés és tanuk befolyásolásának vádját emelték.

Timisoara—Temesváron szabadlábra helyeztek hat munkakamarai tanácstagot

A Timisoara—Temesváron letartóztatott munkakamarai vezetők, valamint Suciu Adrian volt városi főmérnök fellebbezése már a Tábla elé került, amely hosszas tanácskozás után hirdette ki döntését, amely szerint Joan Montani, Dukhorn Hans, Foale Nicolae, Stoica Nicolae, Novac Traian és Pirovsky volt munkakamarai tanácstagokat szabadlábra helyezte. Vulpe Stefan volt munkakamarai elnök és még két tanácstag, valamint Suciu volt városi főmérnök továbbra is letartóztatásban marad.

Oradea—Nagyváradon is megindult a közeleti tisztogatás munkája

Oradea—Nagyváradon ugyancsak a Timisoara—Temesváron és Aradon ismert Constantin Dumitrescu belügyminiszteri vezérfelügyelő vezeti a vizsgálatot, melynek szintén purifikációs jellege

„URANIA“ Visszahoztuk minden idők legosodálatosabb szerelemi történetének monumentális filmváltozatát!

Romeo és Julia

Norma Shearer-el
Bemutató hetfőn

... a városi közigazgatás egykori ügymenetére vonatkozólag. A vizsgálat eredményéről Dumitrescu vezérfelügyelő tájékoztatót is adott a sajtó útján a közvélemény részére, amelyben hangsúlyozta, speciális belügyminiszeri megbízással utazott Oradeára.

... hogy purifikációs munkát végezzen a városházán és az üzemeknél. Eddigi tapasztalatai alapján felfüggesztette hivatalától és működésétől dr. Teodor Prodan városi főügyészt, Bazilij Mihail villamosmű igazgatót, Senes Anton városi mérnököt, a vízüzem igazgatóját, dr. Ioan Vostinaru városi főjegyzőt.

Ezeknek a főtisztviselőknek a terhére súlyos mulasztásokat állapított meg a vezérfelügyelő. Chis Coriolan gazdasági ügyosztályi tisztviselőt szintén felfüggesztették.

— Ezek a szolgálatukból eltávolított tisztviselők vétkesek és tetteik arra a gyanura adnak okot, hogy hivatásbeli ténykedésüket nem látták el korrektül — állapítja meg a Gazeta de Vest hasábjain a vezérfelügyelő.

— A jövő héten a vezérfelügyelő felülvizsgálja az ideiglenes tanácsok működését, a jéggyár szerződését, a Városi Vasut szerződését. A városi tanácsok apasztása érdekében mintegy

50 felesleges tisztviselőt eltávolítanak. Egyébként az összes ideiglenes tanácsok pénzügyi ténykedését felülvizsgálják a lefolyt 4 évről.

— A város kárára történt összes törvénytelen aktusokat felül fogom vizsgálni — fejezte be a vezérfelügyelő

Békésen simítják el a legújabb japán-szovjet konfliktust

Tokióból jelentik: Hivatalos helyen erélyesen megcáfolják azokat a híreket, mintha a japán kormány moszkvai nagykövete útján bejelentette volna a szovjet kormányának, hogy amennyiben nem ürítik ki a Csiangkufeng körüli magaslatokat, úgy erőszakot fog alkalmazni. Hangsúlyozzák, hogy a moszkvai japán nagykövet soha nem tett ilyen nyilatkozatot. Litvinov előtt és a moszkvai tárgyalások során csupán arról volt szó, hogy a Mandzsukuo felé eső szovjet határrészt demilitarizálják. A tárgyalások barátságos mederben folytak. Japán javaslatát azonban a szovjetunio kategorikusan elutasította, de ennek ellenére nincsen arról szó, hogy a két ország viszonyában ebből kifolyólag változás álljon be, mert remény van arra, hogy a problémát barátságos uton lehet elintézni.

A Havas ügynökség Moszkvából a következőket jelenti: A japán nagykövet tegnapelőtt látogatást tett Litvinov külügyi népbiztosnál, akinek bejelentette, hogy miután a szovjetunio kormánya visszautasította a Khasan-tó körüli magaslatok kiürítését, arra való hivatkozással, hogy ez a terület a szovjetunio területéhez tartozik, a japán kormány újból tanulmány tárgyává tette a kérdést és megállapította, hogy a Khasan-tó környéke Mandzsukuo területéhez tartozik. A japán kormány ezért ragaszkodik ahhoz, hogy a szovjet-csapatok ürítsék ki ezt a területet. A japán kormány biztosítja a szovjet kormányt, hogy amennyiben a szovjet csapatok ezt a területet szabaddá teszik, úgy a mandzsukuo határon nem lesz több incidens. Litvinov külügyi népbiztos válaszában emlékeztette a japán nagykövetet, hogy a japán kartografiai intézet által is elismert, térképpel bizonyította ennek a területnek a hovatartozandóságát és hogy ennek folytán a szovjet-járőrök teljesen jogosan tartanak ellenőrző szolgálatokat olyan területen, amely a szovjetunio szuverenitása alá tartozik. Litvinov beszéde további során rámutatott arra, hogy a szovjet csapatok felelősségük teljes tudatában cselekedtek és más céljuk nincs, mint a rendfenntartás. A szovjetkormány hajlandó a mandzsukuo kormány rendelkezésére bocsátani mindazokat, amelyek ennek az álláspontnak a jogosságát bizonyítják.

A japán nagykövet ismételtén kérte a szovjet külügyi népbiztos, rendelje el a szovjetcsapatok által megszállt területek kiürítését. A nagykövet hangsúlyozta, hogy még most is szovjet katonai csapatokat küldenek a kérdéses vidékre. A japán kormány szükségesnek találja, hogy a szovjet-mandzsukuo határon a rendet helyreállítsa. Ellenkező esetben Japán, amely nincs megelégedve Litvinov válaszával, kénytelen lesz levonni az ügy konzekvenciáit és megtorlásokhoz folyamodni.

Litvinov válaszában kijelentette, hogy a szovjet nem hagyja magát megfélemlíteni hasonló támadások esetén. Kérte a japán kormánytól azoknak a megbüntetését, akik július 19-én a tokioi szovjetnagykövetséget megtámadták.

Két ünnepség

Zászlószentelésre készülnek az aradi atléták és a Katolikus Népszövetség ifjai

Negyven esztendő a CAA. — Három püspök érkezik Aradra a Katolikus Népszövetség ünnepségére

Izléses, aranyozott betűs meghívókat küldtek szét a városba. A meghívók címlapját művészi rajz díszíti: egy lengő zászló s közepén aranykarikába zárt „A” betű. Egyik legrégibb aradi sportklub jelvénye. Az aranybetűs meghívó tudomásul adja:

„Az aradi atlétikai club 1938. évi július hó 31-ik napján délelőtt fél 11 órai kezdettel saját sporttelepén zászlóavatás-sal egybekötött sportünnepséget rendez”.

Munkatársunk felkereste Holló Istvánt, a CAA igazgatóját, aki a nagymultú sportegyesület zászlóavatási ünnepségeit részletesen ismertette.

— Az 1939-ik esztendőben ünnepel a CAA. — mondotta Holló István. — fennállásának négy évtizedes jubileumát. Negyven esztendő, — ezalatt mennyi kiváló sportembert nevelt az egyesület s milyen nagy szolgálatokat tett e város társadalmának nemcsak a testnevelés terén, hanem társadalmi téren is. A négy évtizedes jubileumi ünnepségekre készítettek ezt a zászlót, amelynek színeiben küzdöttek atlétáink. E zászló alatt akarunk ünnepelni.

— Az egyleti zászló, amely Karácsonyi István okleveles iparművész tervei alapján készült, méltó lesz e sportegylet múltjához. A sárga-fehér selyemből készült egyleti zászló közepén arannyal himzett „A” betű, amelyet ugyancsak arannyal készült karika fon körül. Alatta tölgy- és olajág művésziessen himezve. Ez alatt a lobogó alatt vonulnak majd fel a régi CAA atlétái is, akik most már csak aggódó figyelemmel kísérik az új generáció fejlődését. A régi bajnokok és az aktív

sportemberek egységesen tömörülnek e lobogó alatt az ünnepség alkalmával, hogy a legszebb jelszó, az „Ép testben ép lélek” eszméjét hirdessék.

Délelőtt 11 órakor kezdődnek meg az ünnepségek, amelyek az éjszakai órákban nagyszabású bankett keretében fejeződnek be. A zászlóavatási-ünnepség felvonulása színpompás lesz: a régi atléták és a fiatalok, a sárga-fehér zászló koszos leányai, a védnőkök vonulnak fel. Palágyi Jenő dr., az egyesület elnöke mondja a megnyitó beszédet. A zászlóavatási-ünnepségek keretében nagyszabású sportmutatványok lesznek. Nemcsak a CAA sportemberei, hanem az Astra tornászai, a Hakoah, az SGA sportolói is részt vesznek az ünnepségen. Különböző ifjúsági versenyek győzteseként majd s ezután a régi sportemberek oldboy-csapatát kíséri a közelmúltban lezajlott oldboy-bajnokság győztesével. A tekeverseny már a délelőtti órákban megkezdődik s előreláthatóan nagy küzdelmek lesznek, hogy az értékes díjakat megszerezhessék. Most készül el a sportegylet nemzeti közli méreteknél megfelelő tekeversenyállványai s ez a biztosítéka annak, hogy a jövőben is fejlődik e sport aradvárosi viszonylatban is.

A zászlóavatási ünnepségek előkészületei még javában folynak, hogy úgy nyavargó, mint erkölcsileg biztosítsák az ünnepségek sikerét. Az egyesület ezüst zászlószegeket készített, amelyekbe a CAA barátainak neve van belevésve. Ennek megváltása után az ezüst szegret a kőrisfából készült zászlórúdhoz verik, hogy a jövő nemzedéknek is hirdesse: 1938-ban megbecsülték a sportot, amely a testet és lelket nemesíti...

Zászlót szentel a Katolikus Népszövetség ifjúsági tagozata is

Az aradi római katolikus népszövetség ifjúsági tagozata ugyancsak nagyszabású ünnepségekre készül, amelynek keretében az egyesület is felavatja zászlóját. — 1938. szeptember 4., — ez a dátum, amidőn Aradon összegyűlnek az összes transilvaniai tagozatok kiküldöttel, hogy az aradi egyesülettel ünnepeljenek.

A nagy érdeklődést keltő zászlóavatási ünnepségre vonatkozólag Witauschek Ervin ifjúsági elnök tájékoztatta munkatársunkat:

— A katolikus munkás és kereskedő ifjak gyönyörű lobogóját az Ur szolgálóleányai, a finom, ügyeskező apácák himezik. A Saturnare—szatmári zárdában már hetek óta gonddal és fáradtsággal, rendkívüli műveléssel dolgoznak, hogy szeptember 4-ikén a Krisztus képet viselő zászló alatt vonulhassanak fel az aradi kereskedő- és iparosifjak. Az apácák végzik a fáradtságos munkát és az anyagokat városunk társadalmának egyik lelkes asszonya, Szabó Miklósné ajánlotta fel. Mintegy harmincezer lebe kerül ez a csodálatosan szép, művészi kivitelű zászló s az ő áldozatkészsége tette lehetővé az egyesületünknek, hogy elkészíthessük.

— Egész napot betöltő ünnepség keretében avatjuk fel az értékes zászlót, amely körül a munkás és kereskedő ifjak tömörülnek. Az ünnepségek előkészítő munkálata időt és fáradtságot emészt, éppen ezért különösen kell megbecsülni Hentschel István alapító díszelnökünk és Panits Pál, az egyesület gazdasági alelnökének lelkes munkáját.

— Ünneplés keretében fogadjuk majd az államainak a más városok katolikus népszövetségi tagozatainak küldöttségeit. Zeneszóval vonulunk fel a városban a munkásifjú homlokára hajló Krisztussal díszített zászló alatt. Isten szabad ege alatt tábori mise lesz, amelyen három püspök is részt vesz: Vorbuchner Adolf transilvaniai, Fiedler István és Pacha Agoston püspökök tisztelik meg látogatásukkal az aradi római katolikus ifjúsági népszövetséget. Az ünnepségek részletes programját majd annakidején a lapok útján hozzuk a nagyközönség tudomására.

— „Isten áldja a tisztas ipart!” — Ezt a jelszót arany betűkkel hirdeti majd a zászló. Az arany ke-

reszt és a „Pax” — béke jelképe díszíti az iparos és kereskedő ifjak lobogóját.

— A költségek fedezésére az egyesület ezüst zászlószegeket készített, amelyen az adományozó nevét örökítik meg. Örömmel állapíthatjuk meg, — mondotta Witauschek Ervin — hogy a társadalom minden rétegében lelkesen karolták fel a kereskedő és iparos ifjak ügyét. Boldogok vagyunk, hogy mindenki belátja: mennyire fontos társadalmi szempontokból az iparos és kereskedő ifjak felkarolása.

Két egyesület. — mindkettő zászlót avat. Egyik a sport szolgálatában, a másik a társadalommentő munkában. „Ép testben ép lélek” és „Isten áldja a tisztas ipart!” e két jelszó ragyog majd azok előtt, kik résztvesznek az ünnepségeken.

A legfőbb szovjettanács záróülésén megválasztották a „szovjetköztársaságok kormányát”

A kormány a Szovjetunio központi népbiztosi tanácsával fog együttműködni

Moszkvából jelentik: A legfőbb szovjettanács záróülésén, amit a Kremben tartottak, megválasztották az új kormányt, amelynek összetétele a következő: A népbiztosok tanács elnöke Bulganin, alelnök: Kabanov, az államtervek bizottságának elnöke: Thadaev, élelmiszeripari népbiztos: Smirnow, könnyűipari népbiztos: Lukin, deszkaipari népbiztos: Kudriasev, mezőgazdasági népbiztos: Lobanov, a kolkhozok népbiztosa: Stukov, pénzügyi népbiztos: Popov, kereskedelmi népbiztos: Ljibimov, igazságügyi népbiztos: Dimitriev, köz-

egészségügyi népbiztos: Belousev, közoktatásügyi népbiztos: Tiurkin, kisipari népbiztos: Vahrusev, városi gazdálkodási népbiztos: Pamfilov, társadalomvédelmi népbiztos: Saburova, művészetügyi szakvezető: Bepalov, utkezelési szakvezető: Fedorov.

Ez a kormány, amely az orosz szocialista szövetségbe tömörült szovjetköztársaságok kormánya elnevezést viseli, a Szovjetunio központi népbiztosi tanácsával egyetértésben fog dolgozni, amelynek elnöke: Molotov.

Párisi köszöntők

Az angol királyi pár látogatása alkalmával elhangzott pohárköszöntők minden bizonnyal eltérnek az uralkodók sablonos szónoklataitól. Az angol uralkodó szavai kétségtelenül igen nagy hullámokat fognak verni, mert Nagybritannia királya nyiltan és világosan állást foglalt ama világnézeti küzdelemben, amely ma nemcsak Európát, hanem az egész világot ettölti.

Nem első eset a történelemben, hogy hatalmakat és országokat világszemléleti ellentétek választanak el egymástól, sőt véres harcok elé állítanak. Elég, ha a vallásháborúkra gondolunk, amely csak látszólag tartott harminc évig, amikor a westfaleni békével, ennek egyik nagy korszaka véget ért, mert hiszen még századokig dult a harc fegyverekkel, vagy diplomáciai furfangokkal, nem is beszélve róla, hogy belül az egyes országokban a katolicizmus és a reformáció körül milyen elkésredett viták és hatalmi tülekedések keserítették el a népeket. Gondoljon például az olvasó Jókai „Elátkozott család” című regényére, mely kétszázad évvel a westfaleni béke után játszódik le Komárom városában és amelynek egész meséje a körülforog, hogy a hatóságok még azt sem akarták megengedni, hogy a kálvinisták fából és deszkából építsenek maguknak templomot, hogy a lelkek egy pusztító földrengés csapásai után közel bujjanak egymáshoz.

Amit akkor a katolicizmus és a reformáció küzdelme jelentett, az ismétlődik meg ma a diktatura és a demokrácia harcában. És amint voltak annak idején katolikus és református államok, éppen úgy alakul ki ma a totális és a diktatúrás államok szövetsége és szerződése. Az államok igyekeznek magukat távartatni, hogy saját vallomásaikkal is beleegyezjenek ebben a harcban, bárha ettől igen bajos volt tartózkodni, amit Roosevelt nem egy nyilatkozata, de még inkább ténykedése mutat. Most azonban Párisban az angol király kifejezetten és aláhuzottan mondta ki, hogy a francia és angol nép a demokratikus elvekhez ragaszkodik és egyaránt hisznek az egyéni szabadság áldásaiban. Ilyen kihangsúlyozás a politikai eszmények, vagy kormányformák kérdésében nem található fel az utóbbi 50 esztendő fejedelmi pohárköszöntőiben. Lapozzunk vissza például a francia köztársasági elnök és a cárral találkozóinak szónoklataira, soha egyikben sem történik célzás arra, hogy a köztársaság vagy autokratia formák az előnyösebbek és semmi célzás nem esett soha a szabadság vagy önkényuralmi rendszer problémáira.

Hogy az angol király most ilyen félre nem érthető módon foglalt állást, az természetesen erősen összefügg az angol közvélemény hangulatával. Az utóbbi hónapokban az angol politika és sajtó jobban dörgi, mint valaha a demokrácia szentségét és hirdeti ellenszenvét a totális rendszerekkel szemben. Chamberlain külpolitikai tendenciáitól a parlamenti ellenzék félti a demokratikus államok erejét és öntudatát és attól tart, hogy a totális nagyhatalmakhoz erőltetett diplomáciai közeledés meggyengíti a demokratikus államok presztizsét és szaporítani fogja a totális nagyhatalmak befolyását főleg az európai diplomáciában. Az olasz-angol Földközi-tengeri egyezmény igen Mussolini javára billentette főleg azoknak az államoknak hajlandóságát, amelyek a Földközi- és Adriai-tengereken érdekeltek és ennek kell tulajdonítani azt is, hogy Jugoszláviáról ma már úgy emlékeznek meg egyes világlapok, mint aki a német-olasz-osztrák-magyar szövetségi láncolatban Ausztria helyére lépett. Nem csoda, ha a Mussolini-Imrédy találkozó pohárköszöntőjében Mussolini külön ki is emelte Jugoszlávia barátságát. Az angol közvélemény azóta roppant nyomást gyakorol a Chamberlain-kormányra és ebben jelentékeny része van abban (a spanyol kérdés kibogozhatatlan nehézségein kívül), hogy ez az egyezmény még ma sem lépett életbe. Azóta az angol kormány egyre észrevehető tartózkodást mutat a totális nagyhatalmak irányában és diplomaták tetteiben határozottan jobban simul a demokratikus közvélemény hangulatához, mint a kormányzás kezdetén tette, amikor is tudvalevőleg Eden nyilegyenes magatartásával az olasz és angol kormányokkal való közeledés útjára lépett. Ez a viselkedés mutatkozott meg a cseh kérdésben való állásfoglalásban is. Az angol demokratikus érzékenység döntő növekedése nélkül a cseh kérdésben is más volna talán a helyzet ma, mint ahogy május 21. után kialakult.

Az angol királyi pohárköszöntője még tovább is ment a szimpla állásfoglalásnál, mert hozzátette, hogy „büszké vagyunk arra a politikai hitvallásra, amelyben más nagy nemzetekkel osztozunk”. Ez nemcsak jellemzi a brit közvélemény feltörő erejének tényét, hanem figyelmeztetni is akarja a totális államokat, hogy a francia-angol ideológiában Amerika is együtt tart a két európai nagyhatalommal. Előrelátható, hogy az angol kormány

amely belpolitikai célzattal is fogalmazta így meg a királyi pohárköszöntőjét, a maga helyzetének megszilárdulását is várja otthon a királyi demokratikus vallomásától. Kérdés azonban, hogy az ünnepélyes szavak elegendők-e az angol belpolitikai surlódások tisztázására és lecsillapítására. Az angol parlamenti ellenzéki pártokon kívül magában a konzervatív pártban is egyre erősödik az a szárny, amely ismét olyan lendületet szeretne adni a demokratikus külpolitikának, mint amilyen az abesszin kérdés idején mutatkozott meg, amikor Eden a szankciókat követelte és amikor a közvélemény egy nap alatt seperte el Hoarét a külügyminiszteri székből. — Igaz, hogy a szankciók nem váltak be, mert a sajátos abesszin terep miatt a hadiszerezése kedvezett Mussolininek, de azóta az olasz problémák ismét megsürsödtek és ha semmi egyéb, de a Daladier—Chamberlain levélváltás igazolta, hogy Eden komoly aggodalmait a Földközi-tengeri közlekedés szabadsága felett nem voltak alaptalanok. Mindezekért indokolt várakozás kíséreti az angol politika útjait a nevezetes pohárkö-

szöntő után. Aminthogy angol lapokban olvashatjuk ujabban, hogy az angol politikai ősi jeliszava: wait and see (várakozz és szemlélj!) nem jelenthet örökös tétlenséget. (H. N.)

Hetvenéves Miron Cristea, patriarcha-miniszterelnök

A kormány arany töltőtollal ajándékozott a patriarcha-miniszterelnöknek születésnapja alkalmából

A kormány nevében Ionescu-Sisesi köszöntötte Miron Cristeat

Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai megjelentek a patriarchatuson, hogy jókívánatukat fejezzék ki Miron Cristeanak hetvenedik születési évfordulója alkalmából.

A kormány nevében Ionescu-Sisesi beszélt és rámutatott arra a vezetős szerepre, amelyet Miron Cristea az ország közéletében betölt, felelevenítve ezzel a nagy román egyház sok hagyományait, akik az uralkodó mellett állottak a nép kormányzásában és azoknak a nehézségeknek a leküzdésében, amelyek az uralkodók utjában állottak.

A kormány egy arany töltőtollal ajándékozott a patriarcha-miniszterelnöknek születésnapjára.

Miron Cristea válaszában visszatekintett pályafutására, amelyen a legmagasabb méltóságokat érte el.

— Minden állásban, amelyet betöltöttem

— mondotta. — igyekeztem becsületességet, tiszteletet, idealizmust bevezetni a közügyekbe. Aztán mindig ritka lelkijóságú voltam. Ezt a tulajdonságomat gyakran gyöngeségnek tudták be. De ez csak látszat volt. Tudtam erélyes és szigorú is lenni, de csak a legsúlyosabb esetekben, mert helyreállítani és nem rombolni akartam.

— Megállapítom, — mondotta beszéde végén Miron Cristea, — hogy hosszas és nehéz vívódások után az ország végre nyugodt és békés. Az ország minden jó polgárát a testvériesség-érzése vezérli s a rend és fegyelem helyettesíti az ellenségeskedést és választási viszályt, ami behatolt mindenkinek még a házába is. Ebben az irányban igyekezni fogunk új eszközöket találni, hogy a román népet a legnagyobb fejlődés, a legszebb virágzás útjára vigyük.

Átnyújtotta Hodzsa a kisebbségi statutum tervezetét a szudéta-németeknek

Anglia és Franciaország megsürgette a szudéta-német kérdés rendezését

Prágából jelentik: Hodzsa miniszterelnök közölte a sajtóval, hogy az államtanács határozata értelmében tanulmányozás végett átnyújtotta a szudéta-német párt vezetőinek a kormány által készített nemzetiségi statutumot. Ha a szudéta-németek sietnek az állásfoglalással, úgy még júliusban összehívja a kormány a parlamentet, ha pedig késlekednének, úgy csak augusztusban kerülhet sor a törvényhozási házának összehívására.

A cseh sajtó élesen támadja a szudéta-németek tízenegye pontba foglalt követeléseit, amelyeket elfogadhatatlannak tartanak. A lapok szerint a szudéta követeléseit Csehszlovákia önállósága ellen irányuló támadás.

A szociális kérdésekkel megbízott miniszterek értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy munkatáborot létesítenek, ahová a munkanélkülieket összegyűjtik és azokkal erőtmenyeket fognak építeni a katonai hatóságok irányítása mellett. Erről a tervről törvényjavaslatot terjesztenek a parlament elé.

Egyes prágai lapok úgy tudják, hogy a már elkészült új kisebbségi statutum tervezet Csehszlovákiát négy tartományra osztaná. Az egyik lenne Csehország, a másikhoz tartozna Morvaország és Szilézia, a harmadikhoz Csehszlovákia, míg a negyedik Kárpátalja. Mind-egyik tartománynak saját tartományi gyűlése lenne, önkormányzatot kapna és ezenkívül széles hatáskörű közigazgatási tanácsokkal bírnának, míg a központi kormányzat magának tartaná a pénzügyek, a hadügyek és a külügyek

intézését. Bonnet francia külügyminiszter csütörtökön délután hosszabb megbeszélést folytatott a párisi csehszlovák követtel. A Matin úgy tudja, hogy Anglia és Franciaország azt kívánják Prágától, hogy a nemzetiségi kérdést mielőbb rendezze. A két nagyhatalom ugyanis azt helyteleníti, hogy a nemzetiségi statutum sorsa Prága kisebbségi politikai csoportjainak helyvesztésétől függjön. A Matin értesülését megerősítik a londoni lapok is. A Daily Mail szerint Anglia és Franciaország azonos jegyzéket küldenek Benes csehszlovák köztársasági elnöknek a kérdés elintézésének megsürgetése érdekében.

Hir szerint ismét felmerült az a terv Párisban, hogy Csehországot ráveszik arra, hogy monjon le a francia és a szovjet katonai szövetségről és ennek ellenében Csehszlovákia függetlenségét, valamint területének sérthetlenségét a nagyhatalmak összessége garantálná.

Sziven ötöte maóat egy Cluj - kolozsvári üynök

Cluj—Kolozsvárról jelentik: Friedmann Ottó, a Fötér 3. szám alatt levő kereskedelmi ügynökség főnöke csütörtökön délelőtt 9 órakor az irodahelyiségben sziven lötöte magát. Nem sokkal utána az irodába lépett üzlettársa, Náthán M., ekkor azonban már Friedmann harlott volt.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgönycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 12.

Előfizetési áraink:

Égész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 || Egy hónapra 70

Hivava könnytelen asszonyai

Bruns hittérítő kérésének megfelelően Ausztrália kormánya elrendelte, hogy a Hivava-sziget összes női lakosságát a legsürgősebben az Uj-hebridákra telepítsék át. Ennek oka az, hogy a hittérítő minden erőlködése dacára nem sikerült kiirtani a hivavalakból azt a babonát, hogy a könnyező nő a férfiak végzetét jelenti. Ősidők óta tilos a nőknek a sírás és az a nő, aki hozzátartozója vagy más okok miatt sírni merészel, életével fizeti meg könnyeit. Ha nem is pusztítják el mindjárt, de kikergetik maguk közül, úgyhogy az éhség és nélkülözés miatt pusztul el.

A hivavai borzalmakra márciusban tették fel koronájukat a benszültöttek: három nőt, akik sírtak, mikor hozzátartozóikat temették, úgy elverték, hogy mindhárman meghaltak. A jelenet szemtanúja volt Bruns hittérítő, aki rögtön jelentést tett. Ugyancsak gyorsan dolgozott Canberra: a kiűrtést máris elrendelte. Így történik, hogy Hivava-szigete asszonyneép nélkül marad mindaddig, míg a férfiak le nem mondanak ostoba babonájukról.

IDŐJÓSLAT. Felhősödés, enyhe szél, változó idő várható.

ZURICHI TÖZSZEZARLAT. Páris 12,06 háromnyolcad, London 21,43 egynyelcad, Newyork 437 egynyelcad, Brüsszel 73,90, Milano 22,98, Amsterdam 240,12,50, Berlin 175,50, Páris 15,09, Varsó 82,40, Belgrád 10, Bucuresti 3,25.

SZÜNDELNEK A KÖZHIVATALOK. Ma szombaton a nemzeti gyászra való tekintettel a közhivatalokban szünet van.

Mussolini Budapestre látogat? Budapestről jelenti a Rador: A lapok értesülése szerint Mussolini olasz kormányelnök rövidesen Budapestre látogat. Mussolini magyarországi utjának pontos idejét még nem állapították meg.

Uj állomást építenek a román-magyar határon. Satumare-Szatmárról jelentik: A pénzügyminisztérium Coman Simion ezredes, Satumare-Szatmár megyefőnöke javaslatára elrendelte, hogy Petea községnél a román-magyar határon a vámhivatal és a határrendőrség grészére új épületet emeljenek. Az építkezés terveit már elkészítették és a munkálatokra pályázatot hirdettek. A pályázat határideje augusztus 8.

A Semmitőszék teljes ülése határoz Gurie metropolita ügyében. Bucurestiből jelentik: A kultuszminisztérium kezdeményezésére — mint megirtuk — büntügyi eljárás indult Gurie basarabiai metropolita ellen és Macarovici semmitőszéki bírót rendelték ki a vizsgálóbírói teendőik ellátására. Macarovici most fejezte be munkáját, amelynek eredményeként vádindítványt szerkesztett sikasztás és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt Gurie metropolita ügyében a Semmitőszék teljes ülése fog határozni.

Hadbíróság elé állítják a sztrájkoló craiovai mészárosokat. Bucurestiből jelentik: A craiovai mészárosok három nappal ezelőtt beszüntették a vágást, mert elégedetlenek az ármaximálással. A város polgármestere most helyszíni szemlét tartott a mészárszékekben és jegyzőkönyvet vett fel ott, ahol húst nem talált. A sztrájkoló mészárosokat „szabotázs” miatt hadbíróóság elé állítják.

Requiem az aradi szerb templomban. Szombaton, július 23-án, Varnava szerb patriarcha halálának egyéves évfordulója alkalmából, az aradi szerb templomban délelőtt 11 órai kezdettel requiemet tartanak.

Remarquet megfosztották német állampolgárságától Erich Maria Remarquet, a Nyugaton a helyzet változatlan című háborus regény világhírű íróját, hatvanhét más német állampolgárral egyetemben megfosztották német állampolgárságától. Az indoklás szerint Remarque és társai külföldön ártottak hazájuknak és nem érdemlik meg, hogy német állampolgároknak vallhassák magukat.

Paulette és az aránvlag kicsi szerelem

Charlie Chaplin kitudja hányadik felesége: Paulette Goddard válási gondolatokkal foglalkozik. Mint ismeretes, Chaplin a névtelenség homályából emelte ki az igen fiatal Paulettest, világhíressé és később nejevé tette. Az utóbbi kiltüntetés nemrég érte Paulettest és máris válási tervekkel foglalkozik. Kiderült ugyanis, hogy Chaplin legközelebbi filmjének női főszerepét még nem adta neki.

Még két napig várok — nyilatkozta Paulette, ez a rokonszenves és jeles teremtes — és ha Charlie nem adja nekem a női főszerepet, akkor minden tekintetben szakítok vele. Érzelmileg és jogilag is.

Hogy a jogi szakítás miképpen fog történni, azt nem tudjuk. — Nem bizonyos ugyanis, hogy válók-e, ha a férj nem ad főszerepet feleségének a filmjében. De hogy az érzelmi szakítás simán fog történni, emellett kezeskedni merünk. Paulette szerelme aránvlag kisméretű, ha egy ilyen ügy miatt rögtön el akar válni a világ egyik leghíresebb és leggazdagabb férjétől. Aktív Chaplinnek lenni nagy dolog. Nyugalomba kerülni nem olyan jó, de viszont a nyugalmazott Chaplinnek, akiknek táborá most egyvel növekedni fog, nagyon szép nyugdíjat, illetve tartásdíjat élveznek.

Wiedemann hazatért. Berlin. (Rador.) Wiedemann kapitány Berlinből Berchtesgadenbe utazott, ahol Hitler kancellár nyomban fogadta. Wiedemann beszámolt a kancellárnak londoni tárgyalásai eredményéről.

AUFRICT FATELEPEN
Str. Dim. Raicu 15-17
I. száraz cser, TŰZIFA
bűk, gyertyán
OLCSÓ ÁRBAN Tel. 10-69.

Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. hó 24-én, vasárnap, kedvező idő esetén, az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel 8 órától délelőtt 9.30 óráig; Grădiste—Mosóczyv-telepen, reggel 8 órától déli 13 óráig a Drăgășani—Răcietályban.

Előrehaladott saison miatt
a raktáron levő árut mélyen leszá-
lított árban árusítom.
Asztalneműnél 30% engedmény
I. Grünberger
Bul. Reg. Maria 12. (Fischer Eliz-palota.
Consum-Inlesnirea tag.

Az aradi pénzügyintézetek ma, folyó hó 23-án a nemzeti gyászra való tekintettel pénztárait zárva tartják.

Strad-divat 1938.

— Láttad a Mabel szenzációs legújabb strandmodelljét...?
— Még nem nézhettem meg, mert egész nap maga elébe tartja a regényt.

Több olaszországi városban tett látogatást Imrédy magyar miniszterelnök. Rómából jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter az észak olaszországi Bolzagi városba utazott, honnan rövid idő múlva tovább folytatta utját a Garda-tó felé. Imrédy magyar kormányelnök, felesége és titkára kíséretében még csütörtökön este Peruciába utazott, ahol ma délelőtt meglátogatta a művészi látványosságokat és az ottani eseményeket. Amelyen igen sok magyar hallgató folytatja tanulmányait. Innen Imrédy Béla és felesége Firenzébe látogat el.

Tartalékosok behívása. Bucuresti A Hivatalos Lap legutóbbi száma felhatalmazást ad a hadügyminiszternek az 1928. és 1929. évi korosztályhoz tartozó tartalékosok hadovakorlatokra való behívására október hónapban.

Dollfuss özvegye Amerikában akar letelepedni. Bernből jelentik: Dollfuss özvegye kérést intézett a német hatóságokhoz, amelyben kéri bécsi butorainak kiengedését a volt Ausztria területéről. Az özvegy ugyanis minden vagyon nélkül áll és butorainak eladásából akarja a hajóigye és az Egyesült-Államokban megkezdendő új megélhetés megteremtéséhez szükséges összeget fedezni.

Halálozás Bezsula Gyula, a róm. kath. gim. III. oszt. növendéke f. hó 22-én 15 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz az „Eternitatea” (felső) temető halottas csarnokában.

Több száz földművest letartóztattak Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Az angol csapatok nagyszabású tisztogatást kezdtek Jenin, Nabluz és Tulkeren vidékén, ahol több száz földművest letartóztattak. Palesztina területén, különböző városokban ma az arabok négy zsidót öltek meg.

Aradmegyei lakosok balesete egy hajtányal. Tegnap délután beszállították az aradi központi kórházba Bisorca Alexandru és Ganti Sidonia aradmegyei Zimbru—Zimbró községbeli lakosokat. Mindketten súlyos kimenetelű balesetnek estek áldozatul. Tegnap, a kora délelőtti órákban ugyanis Bisorca Ioan, a Zimbru—Zimbrón lévő gróf Zselinszky-féle erdőkitermelési vállalat alkalmazottja, fontos megbízáttal a Gurahont—honctói fatelepre akart menni. A hegyről lefele vezető utat hajtányon akarta megtenni. Utközben többen felszálltak még a hajtányra, amely eddig még meg nem állapított okból kisiklott és felborult. A hajtányban ülők közül súlyosabban Ganti Sidonia és Bisorca Alexandru sebesültek meg. Ganti a szerencsétlenség következtében ballábát törte, míg Bisorca rendkívül súlyos belső sérüléseket szenvedett és emiatt szorultak kórházi ápolásra.

Halálozás. Váratlan haláleset borította gyászba az évtizedekkel ezelőtt tekintélyes Timișoara—temesvári rétháti Kovacsics-családot. Rétháti Kovacsics Dezső, néhai Kovacsics Gyula Timișoara—temesvári árvaszéki elnök fia, 53 éves korában Szolnokon meghalt. Az elhunyt kiváló közigazgatási tisztviselő volt s a háboru után, amikor Magyarországra költözött, a minisztériumban nyert elhelyezést. Hosszabb időn át Békésmegye és Baja város főispánja volt s értékes munkássága elismerésül megkapta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét. Halálát feleségén és leányán kívül előkelő és kiterjedt rokonság gyászolta. Temetése nagy részvét mellett Szolnokon ment végbe.

Rendőrségi hírek: Stoll Emil, aki a Cuza Voda ucca 55 szám alatt lakik, bejelentette a rendőrségen, hogy meglopták. Valaki behatolt házának pincéjébe és onnan hatezer lei értékű különböző holmit lopott el. Betörő garázdálkodott Og-golder Dezső Carol körut 44 szám alatti lakásában is. Az eddig még ismeretlen tettes több ezer lei értékű ruhásműt vitt magával. Diaconescu Ioan Carol körut 25 szám alatt lakó mérnöktől háromezer lei értékű szőnyeget lopott el egy tolvaj. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség vizsgálót indított.

Vezetnek a németek a franciák elleni Davis Cup-ben. Berlin. A német-francia Davis Cup európai elődöntőjében, Henkel német 4:6, 6:1, 11:9, 6:2 arányban győzött Petra francia ellen.

Értekezlet a malária leküzdésére. Timișoara—Temesvárról jelentik: Tegnap délelőtt a városháza dísztermében értekezletet tartottak a malária-ellenes hadjárat lefolytatása ügyében. Az értekezleten dr. Zotta, fővárosi orvostanár elnökölt. A Timis-Torontal és aradmegyei főorvosok és hivatali orvosok kívül megjelent az értekezleten dr. Lupascu Bucurestii és dr. Turcu, cluj-kolozsvári egyetemi tanár.

Az „eltévedt” óceánrepülő gépét megveszi szülővárosa. Newyorkból jelentik: San Louis város polgármestere értesítette Corrigan, hogy a szülővárosa megveszi rozoga repülőgépét muzeuma számára. Corrigan — mint megirtuk — nyolc év előtti típusu gépén engedély nélkül átrepülte az óceánt.

Másiél órás késéssel érkezett Aradra a kenti hercegi párt hozó vonat

Lapunk más helyén beszámolunk arról, hogy a kenti herceg már az éjszaka folyamán Aradon át utazott Bucurestibe.

Az Orient Express menetrendszerű érkezését az aradi pályaudvarra péntekről szombatra virradó éjszaka 2.06 percre jelezték. Ehhez a vonathoz, amely a P. B. jelzést viselte, kapcsolták hozzá a kenti herceg különcsiját. Az aradi pályaudvart rendőri készültség szállta meg, amelyet maga Stoichitiou csendőrezredes

irányított, hogy a királyi vendég aradi tartózkodása alkalmával a legkisebb zavaró momentum sem fordulhasson elő. A késő éjszakai órákban jelezték, hogy az Orient expressnek több, mint másfélórás késése van.

Murgau Liviu rendőrkezeskor különvonattal Curtici —Kürtösre utazott az Orient Express elé, míg Filimon Alexandru szigurancaőnök az aradi állomáson teljesítet szolgálatot.

Lejújta a belügyminiszter a Satumare—szatmári kisebbségi tisztviselőket „nyelvvizsgáztatásai”

Va' amennyien főkélelesen beszélnek az állam nyelvén

Satumare—Szatmárról jelentik: A Satumare—szatmári városházára távirati rendelkezés érkezett a belügyminiszteriumból. A rendelkezésben Călinescu Armand belügyminiszter közli, hogy a kisebbségi városi tisztviselők nyelvvizsgáit felfüggesztette.

A rendelkezés az érdekelt kisebbségi tisztviselők körében nagy meglepetést keltett. A városi tisztviselők körülbelül 30 százaléka kisebbségi, azonban úgy

leleltessék, mint az itt járt közigazgatási vezérfelügyelő számtalan esetben meggyőződtek arról, hogy tökéletesen bírlák az állam nyelvét és így nyelvvizsgára szükség nincsen.

Ez a magyarázata a belügyminiszter távirati rendelkezésének, amelynek értelmében a város a nyelvvizsgáztató bizottság kinevezését visszavonta és a nyelvvizsga kérdését levette a napirendről.

„Franklin, ne okoskodj; légy harmadszor is elnökünk!”

WASHINGTON. — Franklin Roosevelt amerikai elnököt politikai utján mindenütt nagy lelkesedés kíséri. Különösen a szegényebb osztályok tagjai tüntetnek erősen mellette. A coloradói El Pueblo városában elmondott beszéde után a tömeg vállára emelte az elnököt, a vasmunkásszervezetek pedig művészi módon megrajzolt memorandumokban kérték Rooseveltet, hogy a legközelebbi elnökválasztásra is jelöltesse magát. Az elnök titokzatos roosevelti mosollyal fogadta

a munkásság hódolatát, de választ nem adott; ami ugylátszik sehogysem elégitette ki a munkásküldöttség egyik tagját, aki szeretné Rooseveltet harmadszor is az elnöki székben látni, tekintet nélkül hogy erre még nem volt példa az Egyesült Államok történelmében. Azért elszánt kemény gesztussal lóbálta meg a helyi sajtót, így kiáltott a némán mosolygó Roosevelt felé: „Franklin ne okoskodj, légy harmadszor is az elnökünk”

Eletveszedelemben forgott a windsori hercegi pár

Milánóból jelentik: A windsori hercegnő és férje, a volt angol király, Eduárd, a napokban az olasz tengerparton életveszélyes helyzetbe kerültek. Amikor Portofino kikötőjéből hosszabb motorcsónak-kirándulást tettek a tengerpartnál, az egyik fordulóban a csónak annyira oldalra billent, hogy a hercegnő a vízbe esett. Véletlenül abban a pillanatban a kormánykerek is megsérült, úgyhogy a herceg nem siethetett

felesége segítségére. Azonnal a vízbe ugrott, de olyan nagy volt a hullámverés, hogy nem tudott elég gyorsan uszni.

A hercegnőt a hullámok mindég távolabb vitték a parttól. Már kezdte elveszíteni erejét, amikor megjelent egy halászcsonak. A halászok mindkettőjüket megmentették. A hercegnő elvesztette eszméletét és így vitték a Belvedere-szállóba. Az orvosok idegösszeomlást állapítottak meg.

Francia—amerikai tárgyalások Párisban

Szombaton amerikai—francia tárgyalások kezdődnek Párisban. Morgenthau, az Egyesült-Államok pénzügyminisztere fogja folytatni a megbeszéléseket. Morgenthau szombaton érkezik meg a francia fővárosba és azonnal kihallgatáson fog jelentkezni Lebrun köztársasági elnöknel. Vasárnap este a francia gazdasági miniszter ad vacsorát Morgenthau tiszteletére.

— Egy kisdíák halála. Bezsula Gyula, a róm. kath. főgimnázium III. osztályának növendéke, pénteken vérmérgezés következtében hirtelen meghalt. Temetésére vasárnap d. u. 3 órakor kerül sor az Eternitatea (felső) temetőben. Az iskola növendékei testületileg vesznek részt a temetésen és az intézet igazgatósága felhívja a növendékeket, hogy szombaton délelőtt 11 órakor a róm. kath. plébánia udvarán jejenjenek meg a temetési előkészületeik megbeszélése végett.

Kiadó

november 1-re, Bul. Dragalina 4 szám alatt (Kulturpalotával szemben) 4 szobás modern földszinti lakás. Napos, virágos udvar. Telefon: 27—71 szám.

— Aranyat találtak a beszakadt uttest alatt. Sydney, Perth ausztráliai városka föuccáján az utburkoláshoz használt gőzhenger súlya alatt beszakadt az uttest. Az így keletkezett gödörben az egyik munkás csillogó sárga szemecskéket talált, amelyekről megállapították, hogy szinarany. Kiderült, hogy a gödör egy régi aranybánya aknájának szája volt; az akna művelését fél évszázaddal ezelőtt abbahagyták.

Színház

„Hatodik emelet”

A Cluj—kolozsvári társulat első bemutatója

Két nap múlva, hétfőn kezdi meg rövid vendégjátékát a Cluj—kolozsvári színház tagjaiból alakult együttes. Pazar műsorral, kitűnően összetanult, nagyszerű darabokkal óhajtnák felejthetetlené tenni az aradi közönség számára ezt a pár napot a vendégművészek.

Első bemutatón Alfred Gherrynek, a világhírű francia vígjátéklírónak egyik legnagyobb sikert aratott új darabja, a „Hatodik emelet” kerül színre. A kitűnő vígjátékot, amely az idel budapesti színházi szezon egyik legkimagaslóbb sikere volt, egészen rendkívüli előadásban fogja láthatni az aradi közönség. A nagyszerű szereplők, akiket külön ambíció fűt, hogy az aradi közönséget meghódítsák, minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy a legteljesebb művészi odaadással olyat produkáljanak, ami örökké emlékezetes lesz. Azonban a darab színpadtechnikai kiállítása, amely egyenértékű sikerrel bír a kitűnő vígjátéknak, olyan precíz és tökéletes munkát igényel, amely még a legnagyobb színházakat is nagy erőpróba alá készíti. A Cluj—kolozsvári színészek elhozták magukkal a „Hatodik emelet” minden utolsó díszletét, keliéket s így csak természetesen, hogy a vígjáték itt is a legteljesebb formában kerül a közönség elé.

Ezúttal ismét felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a Cluj—kolozsvári összes előadásait bérletszűnetben tartják meg.

Jegyeket elővételben a színház pénztára árusít délelőtt 10—1 óráig és délután 5—7 óráig. Az előadások napjától pedig délelőtt 10—1-ig és délután 5-től végig.

Az igen nagy érdeklődésre való tekintettel tanácsos jó jegyekről előre gondoskodni.

Számos érdeklődésre válaszolva itt közöljük, hogy a 7—8 napra tervezett vendégjátékot semmi szín alatt nem hosszabbítják meg, amely idő alatt öt ujdonság kerül bemutatásra s ezért van az, hogy a kitűnő darabokat csak egy-két előadásban tudja a társulat bemutatni.

MŰSOR:

Július 25-én, hétfőn este 9 órakor: „Hatodik emelet”. (Alfred Ghery világhírű vígjátékának bemutatója. Teljesen új, eredeti díszletekkel. Erényi Böske, Fényes Alice, Rajnai Elli, Beness Ilona, Paál Magda, Tóth Elek, Nagy István, Kovács György, Mészáros Béla, Szabados Árpád, Rajnai Sándor, Deésy Jenő, Örvössy Géza fellépésével. Rendező: Szabados Árpád.)

Július 26-án, kedden este 9 órakor: „Hatodik emelet” (Másodszor).

Szerda este 9 órakor: „Mindörökké”. (O'Neillnek, a világhírű Nobel-díjas írónak megrázóan fenséges darabja először. A teljes együttes fellépésével).

Csütörtökön, amennyiben román előadás lesz, nem tart a társulat előadást.

Péntek este 9 órakor: „Nincsenek véletlenek”. (Az esztendő legnagyobb vígjátéksikere, az utóbbi évek legművészságosabb vígjátéka. Eredeti, új díszletek. Irta: Solt Endre. A teljes együttes fellépésével).

Legjobb sport!

Megfellebbezi a Ferencváros a Bindea-ügyben hozott ítéletet

Budapestről jelentik: A Ferencváros főtíkára, dr. Tóth Lajos kijelentette, hogy a Bindea-ügyben hozott ítéletet megfellebbezi, mert a mérkőzés lebonyolítása kapcsán ők megfelelő gondossággal jártak el. A Ferencváros igazgatója, Kemenesi Sándor kijelentette, hogy a Ferencvárosnak is oka lett volna a feljelentésre, de magasabb sportérdekből nem léptek erre az útra. Most azonban a sérelmeiket feljelentés útján az illetékes fórumhoz fogják eljuttatni. Beavatottak szerint az ítélet tetemes anyagi kárt jelent a Ferencvárosnak, amelynek tagjai meglehetősen nyomott hangulatban utaztak el még az ítélet kihirdetése előtt Torinoba.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszertár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszertár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszertár, Piața Avram Iancu
(Tel.: 15—00.)

SPORT KÖZLÖNY

Dobra és Lupas is résztvettek a Gloria első „őszi” edzésén

Varjassy vezetői ideiglenesen a Gloria edzéselt

Pénteken délután a Gloria pályán fél 6 óra tájban kezdenek gyülekezni a játékosok: az első edzés varázsa számos szurkolót is kicsalt a pályára. A vezetőségi tagok közül Bozgan sportigazgató, Ganea főtitkár, valamint Lupas, Butariu jr., Popovici, Marienuț, Adoc, Luțai, Goanta, Simon és Zamfiroiu, valamint mások voltak jelen.

Amint a játékosok létszáma teljessé vált, Bozgan sportigazgató egybegyűjtötte őket és lelkes szavakkal kitartásra, fegyelmességére buzdította valamennyi játékost, majd közölte, hogy további intézkedésig átmenetileg Varjassy István fogja az edzéseket vezetni. Varjassy azonnal meg is kezdte a munkát és a játékosok: Theimer, Schneider, Volentir, Adoc, Banesiu, Ipacs, Baity, Lupas, Dobra, Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea, Costea, Slavei, Bacila, Benkő (az Universitatea szabadságon levő szélsője) nagy kedvvel végezték a gyakorlatokat. Később kétkapus játékokra került sor, amelyen az A) csapat játszott jobban és főleg a csatársor (Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea összetételben) mozgott biztatóan.

Alkalmunk volt beszélgetni Bozgan Gheorghie sportigazgatóval, aki a következőket mondotta:

— Dobra és Lupas ügyében értesítést kaptunk Ploestiből, hogy vasárnap jön az egyesület megbízottja a játékosokért, addig is még nálunk tartottak tréninget. Pótlásukra vonatkozólag pillanatnyilag még nem történt döntés, de három név van kombinációban: Csipai

(Vulturi), Csont (Stăruința) és Régner M. (CAA). A jövőhét folyamán dől el, hogy melyiket szerezzük meg. Új játékost szerződtetünk Schneider kapus személyében, valamint Bacilat, a Brad-i Mica tehetséges csatárát is leigazoltattuk és így őszi játékoskeretünk a következő:

Kapusok: Theimer, Schneider.

Hátvédek: Varjassy, Volentir, Adoc, Banesiu.

Fedezetek: Baity, Siclovan, Micola, Ipacs, Csipai (Csont, Régner).

Csatárok: Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea, Marianuț II., Chereșadeanu, Punga, Bacila.

Minden játékosnak meg van az esélye, hogy bekerüljön az őszi csapatba, mert bérelt hely nálunk nincsen. A tervbevett edzőmérkőzéseken — amelyek közül már bizonyos, hogy július 31-én a Chinezul ellen játszunk Aradon — minden egyes játékost kipróbálunk és alkalmat nyújtunk mindenkinek, hogy beverekedje magát az első csapatba. Az első mérkőzésen alighanem a következő csapattal állunk start-hoz, de — mint mondom — valamennyi játékosal kísérletezni fogunk:

Theimer—Varjassy, Adoc—Baity, ?,
Volentir—Igna, Tudor, Fritz, Henegar,
Mercea.

Egyelőre hetenként kétszer (szerdán és pénteken) tartunk edzést, de később lehetséges, hogy megváltoztatjuk az edzési napokat.

Az olaszok kivonulnak a KK-ból?

Olaszországban nincs érdeklődés a KK iránt

Rómából jelentik: A második forduló után olyan hírek kelnek szárnyra, hogy az olaszok kivonulnak a KK-ból. Az olaszok szándéka nem újkeletű. A múltban a KK megteremtőjének, Meisl Hugónak sikerült csak az olaszokat visszatartani a kupában.

Az idei KK-mérkőzések második fordulóján két olasz csapat áll az elődöntőben és így annál nagyobb meglepetés erejével hat az a hír, hogy az olaszok ezt az alkalmat és időpontot használják fel arra, hogy bár fehérvárosi formában, de mégis bejelentik a kupából való kivonulásukat.

A Kladoóban a vasárnap megtartott Klado—Juventus mérkőzésen történt ugyanis, hogy Tapparoni, az olaszok vezetője kijelentette, hogy

nem tartja kizártnak, hogy az olasz csapatok a jövőben nem fognak résztvenni a KK küzdelmeiben.

Ehhez hasonló kijelentéseket tettek az Ambrosiana vezetői is a Slavia—Ambrosiana mérkőzés után.

Az olaszok azzal okolják meg elhatározásukat, hogy bármennyire is sajnálják,

anyagi szempontok miatt kénytelenek ezt a határozatot meghozni.

Az olasz sportközönség a nyári hónapokban egyáltalán nem keresi fel a mérkőzéseket, bármennyire is értékelik a mérkőzések jelentőségét. A nyári hónapok során ugyanis Olaszországban semmiféle érdeklődés nem mutatkozik bármily sportrendezés iránt és így az már eleve ráfizetésre van utalva.

Az olasz klubok csak nagy anyagi ráfizetéssel küzdik végig a kupameccseket és hiába van meg az erkölcsi eredmény,

a mérkőzések aránylag üres stadionok előtt folynak le

és így nincs sok értelme annak, hogy az olasz csapatok a jövőben is megmaradjanak a kupában.

Ez az olaszok véleménye és bár egyelőre még hivatalos állásfoglalás a kérdésben nem történt, bizonyossá vehető, hogy a svájciak és osztrákok után most legközelebb az olaszok is hátat fordítanak a KK-nak és ezzel jelentős mértékben megcsorbitják a KK jelentőségét.

Egy kis statisztika a KK-mérkőzések második fordulójáról. A második forduló revánsmérkőzéseinek látogatottsága általában gyöngyben sikerült, mint az első mérkőzéseké. Mert míg a második forduló első mérkőzéseit 60.000 néző nézte végig, a revánsmérkőzéseknek mindössze 47.000 nézője volt.

Egyébként a második forduló legnagyobb közönségsikere Prágában a Slavia—Ambrosiana mérkőzés volt 22.000 nézővel.

Utána következik Timișoara—Temesvár 20.000, București és Klado 15.000, Budapest 11.000, Génua 10.000, Torino 8.000 és Milánó 6000 nézővel.

A legtöbb nézője a két Ferencváros—Ripensia mérkőzésnek volt: ezen összesen 31.000 főnyi közönség szurkolt.

Ha tehát az első forduló 242.000 főnyi közönségét hozzáadjuk a második forduló két mérkőzésének 107.000 főnyi nézőszámához, akkor 349.000-es nézőszámot kapunk. Még mindig nem olyan „sovány” szám, hogy emellett ne lehetne megtaálni a KK-mecsek anyagi biztosítékát is!

A második fordulóban három magyar, két csehszlovák, két olasz és egy román bíró bíráskodott.

„Csak úgy kapából!”

A Ferencváros—Ripensia budapesti mérkőzésén 18 ezer fizető néző volt, az összbevétel pedig cca 550 ezer lejt tejt ki. Ebből a költségek levonása után a Ripensia körülbelül 7000 pengőt, vagyis 250 ezer lejt kapott.

A Timișoara—temesvári Chinezul—ILSA csapata szintén megkezdte előkészületeit a tavaszi idényre. A csapat augusztus 7—14. között Jugoszláv turát honyolít le éspedig: 7-én Suboticán a SzAK, 11-én Veliki Kikindán a helvi csapat, 14-én pedig Osieken a Slavia lesz a lila-fehérek ellenfele.

A Tricolor CFPV — mint ismeretes — Juhász, a CAO válogatott középpedezetét is szerződtetni kívánta, miután azonban Dobra személyében megfelelő középpedezetet szerződtettek, Juhászra már nem tartanak igényt. Ezzel hátrvédét és két csatárt akarnak még szerződtetni a ploestiek.

Maesciuk, a kitünő Cernăuți-i atléta tegnap edzés közben 15,3 mp.-es időt futott 110 méteres gáton. Az eredmény országos rekord volna, azonban — miután edzés közben érte el — nem hitelesíthető.

Joe Louis, a „barna bombázó”, aki néhány héttel ezelőtt Schmelinget győzte le, Jimmy Braddock-ot kerül össze. A szerződést már alá is irták és a nagy érdeklődéssel várt mérkőzésre szeptember 22-én kerül sor a newyorki „Yankee Stadion”-ban.

A lengyel uszóbajnoki verseny eredménye: 100 m. és 200 m.: Jendrzyk 1:04,6, illetve 2:28 mp., 100 és 200 m.-es melluszás: Domb 1:18,8 (lengyel rekord), illetve 2:54,6 mp.

TITKOS BETEGSÉGEK

Téves elítélet — amely ellen mindig tüzdenünk kell — „titkos” betegségnek tekinteni a húgy és ivar-szervek, valamint a hólyag és mellékszerveinek megbetegedéseit.

Ezen álszemérem súlyos és szomorú következményei — úgy az egyénre, mint a fajra nézve — ugyiszólván kiszámíthatatlanok.

Mindenesetre sürgős intézkedésekre van szükség. PAGEOL a leghatásosabb húgyszervi fertőtlenítő enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, tehermentesíti a prostatát.

PAGEOL azonnali megkönnyebbülést ad, használata energikus, tökéletes és végleges kikezelést biztosít.

PAGEOL

hatásos húgyszervi fertőtlenítő

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban

Augusztus hónap vége felé a budapesti BEAC uszógárdája, köztük Csik dr. rövidtávúszó világbajnok romániai turát bonyolít le, amelynek során több Ardeal—erdélyi városban versenyeznek. A legnagyobb szabású versenyt Targumures—Marosvásárhelyen bonyolítják le az ország legjobb uszóinak közreműködésével.

Megrendezik ősszel a ligabajnokságot

Önálló csoporttal helyettesítik a megszűnt C. ligákat

București. A július 30-iki Consiliul Federal számos fontos futball-ügyben hozza meg a döntést, többek között a megszűnt C) ligákat helyettesítő bajnokság ügyében is. A C) ligák megszűnésével számos olyan egyesület került vissza a kerületi bajnoki mezőnybe, a mely egyesületek képességeik és pretenciójuk folytán magasabb csoportban kellene, hogy szerepeljenek. Hir szerint a Consiliul Federal fel fogja hatalmazni az egyes ligákat, hogy saját körzetükön belül bajnokságot irjanak ki, amelyen a volt C) ligás csapatok vennének részt azon feltétel mellett, hogy az esetleges anyagi rizikókat sajátjukból vállalják. Az új bajnoki csoportnál nem alkalmazzák a fix térítéseket, tehát utazásoknál a vendégcsapat nem kap egy bizonyos összeget, hanem a tavaszi revánznál ő sem fizet az őszi ellenfélnek, akinek otthonában játszott. Remélhetőleg a nyugati liga is meg fogja majd valósítani ezt a bajnoki csoportot, amelyben 1—2 aradi csapat is helyet foglalna.

O Jugoszlávia—Belgium 2:0. Brüsszelben a Davis Cup mérkőzés első napján. Puncsecs—Van der Fynden 2:6, 6:0, 6:1, 6:2, Pallada—Lacroix 6:4, 6:1, 6:2.

O Két hónapra függesztette fel az Ambrosiana játékjogát az olasz szövetség a prágai Slavia elleni 0:9 arányú veresége miatt. Indokolás: ségvent hoztak a világbajnok olasz labdarugasra.

A „Times” nyílt levele

„A kereszténységnek tiltakozni kell egy tehetséges faj üldözése ellen”

London. Lord Lytton, Chester anglikán püspök és több képviselő aláírásával a „Times” nyílt levelet közöl, mely az ausztriai zsidók helyzetével foglalkozik. A nyílt levél sikraszáll a zsidók kisebbségi jogai érdekében és kéri a kormányt, hogy enyhítsen helyzetükön. Adattai szerint az antiszemita hullám következtében Bécsben hétezer öngyilkosság történt. Bejezésül a nyílt levél hangoztatja, hogy a kereszténységnek tiltakoznia kell egy tehetséges faj ilyen üldözése ellen.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A falusi italmérési engedélyek érvényének egy évvel való meghosszabbítását kéri az Arad és Vidéke Füszerkiskereskedők Szindikátusa

Beadvány a Kereskedelmi és Iparkamarához

A közelmúltban megemlékeztünk arról, hogy a június hónapban életbelépett új szesz törvény értelmében október elsejéig hatályos érvényüket veszítik a falusi italmérési engedélyek és ezekre az engedélyekre árlejtést írnak ki. Az Arad és Vidéke Füszerkiskereskedők Szindikátusa az említett rendelettel kapcsolatban beadványt intézett az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához, amelynek közbenjárását kéri az új szesz törvény módosítása érdekében.

A beadvány rávilágít arra, hogy nagyon sok az olyan falusi italmérőknek a száma, akik hosszú esztendőket óta rendelkeznek italmérési engedéllyel és akinek számára komoly problémát jelent italmérési engedélyük elvesztése.

Ezért a törvény olyan értelemben való módosítását kéri, hogy az italmérési engedélyeket csak elhalálozás, vagy a tulajdonos elköltözése esetén bocsássák árlejtés alá, abban az esetben pedig, ha ezt nem lehetne megvalósítani, akkor olyképpen intézkedjenek, hogy 1939. október elsejéig hosszabbítsák meg a falusi italmérési engedélyek érvényét és ezeket az engedélyeket csak ezután bocsássák árlejtés alá. A fenti idő alkalmas lenne arra, hogy az érdekelt italmérők üzletüket megfelelő módon számolják fel, ami a most megadott három havi határidő mellett nem valósítható meg.

Erős versenyt jelent a nemzetközi piacokon az USA. és a szovjet búzája

Lanyha a buza ára

Az Egyesült-Államokból és a Szovjetből érkező buza-ajánlatokra való tekintettel a hét folyamán lanyha volt a nemzetközi gabonapiac, mert úgy a vevők, mint a többi exportőr-állam képviselői egyelőre tartózkodtak üzletkötésektől. Román búzát egyelőre Görögországban és Svájcban sikerült elhelyezni. Ez elsőrendű minőségű, 82 kilogramm súlyú buza, amelynek maximálisan 2 százalék az idegen anyag tartalma. Valószínű azonban, hogy mielőtt a külföldi piacokon az első román búzaszállítványok árulása megtörtént, megszorzozódik a kereslet a román búza iránt, mert annak minősége elsőrendű. Buzánknak egyéb-

ként erős versenyt kell folytatnia az Egyesült-Államokból és Oroszországból ajánlott elsőrendű minőségű búzával és ennek tudható be, hogy az exportbúza ára ma Bräilaban 47 ezer lej vagononként.

Németország, mint ismeretes, még háfezer vagon buza kivételére szóló engedéllyel rendelkezik, de ezt az engedélyt a jelek szerint nem akarja felhasználni, valószínűleg azért, mert az új búzaértékesítési rendszer értelmében az állam a kiviteli prémiumot csak akkor fizeti, ha az export nemes valutával rendelkező országba történik.

Jelentős előnyöket biztosít az új román-palesztinai kereskedelmi szerződés

Hét: egy lesz az áruosere aránya Románia javára

A nemzetgazdasági miniszteriumban befejeződtek az új román-palesztinai kereskedelmi egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások. A Bucarestből érkezett jelentések arról számolnak be, hogy az egyezmény, amelynek aláírására már a legközelebbi jövőben sor kerül, jelentős előnyöket biztosít számunkra és alkalmas arra, hogy annak keretein belül lényegesen emelkedjék Palesztinába irányuló kivitelünk. Ezzel szemben a román kormány nagyobb mennyiségű palesztinai gyümölcs behozatalát engedélyezte. Érdekes, hogy a pa-

lesztinai ipar fejlődésére való tekintettel, a palesztinai küldöttség azt kérte, hogy Románia engedélyezze palesztinai ipari termékek behozatalát is.

Az egyezmény értelmében a két állam közötti kereskedelmi mérlegnek mindenkor Románia számára kell aktívnak mutatkoznia. Az áruosere aránya hét az egyhez Románia javára.

Az egyezmény — mint említettük — már létrejött és annak aláírására, valamint életbeléptetésére a közeli napokban sor kerül.

Modernizálják a vámhivatalokat Ezermilliárd lei:

Anglia költségvetése

A pénzügyminiszterium a nemzeti turisztikai hivattal és a vasutak vezérigazgatóságával egyetemben elhatározta, hogy már a legközelebbi jövőben végrehajtja a határmenti vámhivatalok modernizálását. Új épületeket emelnek a vámhivatalok részére és ugyanitt nyernek majd elhelyezést a nemzeti turisztikai hivatal irodái is. Elhatározták egyben azt is, hogy a jövőben a határon szolgálatot teljesítő vámtisztviselőknek egyenruhát kell viselniük.

A Timpul magántávirata szerint Londonból jelentik: Sir John Simon, Anglia pénzügyminisztere tegnap betértesztette az alsóházba az új költségvetést.

— Ez a költségvetés, amely Önök előtt fekszik, 1 milliárd font sterlingről szól és valóban elképzelhetetlenül nagy összeg. Ebből a hatalmas összegből a legnagyobb rész nemzetvédelmi célokat szolgál. Súlyos kötelezettség ez, de teljesíteni kell. Anglia is, mint az egész világ, óriási összeget költ fegyverkezésre, az eljövendő háború lehetőségét szem előtt tartva. Ezek a gigantikus kiadások természetesen gigantikus összegeket vonnak el a népek fejlődésére szánt tőkéből. Legyünk őszinték s beszéljünk nyíltan. Ha Angliának és a világ többi államainak nem sikerül gátat vetni ennek az elképzelhetetlenül nagy fegyverkezési örületnek, el kell borzadiunk, ha gyermekeink jövőjére gondolunk.

A hideg, mindig röviden és szónoki póz

= **Jelentős utjavításokat hajtanak végre.** Az utak legfelsőbb bizottsága elhatározta, hogy a közeljövőben a következő utjavításokat hajtják végre: A Sebes—Deva—Arad közötti országút bitumennel való befedése. A munkálatok költségei 4 millió leit igényelnek. Modernizálják az Arad és Savarsin—Soborsin, valamint az Arad és Sangu—Németség közötti utakat 33 millió lei költséggel. Ugyancsak modernizálják az Arad—Timișoara—Temesvár közötti utat 9 millió 560 ezer lei költséggel.

nélkül beszélő angol pénzügyminiszter bejelentése az egymilliárd font sterling (közel ezer milliárd lei) költségvetéséről mély impressziót keltett az alsóházban.

Aradi hetipiaci árak

Az aradi hetipiacacon gabonanemfiekben minimális volt a felhozatal. A gazdálkodók ugyanis még mindig a mezeti munkálatokkal vannak elfoglalva és ezért kevesen jelentkeztek a piacon. A buza árában egyébként némi lanyhulás állott be. A kialakult árak a következők:

Gabonapiac: Buza q. 400-430 lei, tengeri 320-330, árpa 360-380 lei.

Zöldségpiac: Fiala hagyma 4-6 lei, fokhagyma kötege 2-3, fiatal burgonya kg. 3-4, csipős zöldpaprika 6-8 drb. 1 lei, édes zöld paprika 3-4 drb. 1, fejes káposzta drb. 3-6, savanyu káposzta kg. 11-12, borsó kg. 12-14, levesbe való zöldség kötege 1-2, lencse kg. 6-8, torma drb. 2-3, saláta 1-2 drb. 1, uborka 100 drb. 14-16, paradicsom kg. 8-10, kék paradicsom drb. 3-5, zöld bab kg. 10-12, csöves tengeri 1-2 lei.

Gyümölcsiac: Cseresznye kg. 22-25 lei, kajszin 12-15, őszi barack 40-50, málna 22-25, alma 6-8, szilva 12-15, hámozott dió 70-72 lei.

Baromfiac: Kővér liba pária 340-400 lei, sovány liba pária 90-130, kővér kacska 120-200, sovány kacska 75-150, tyúk 80-110, csirke 25-60, galamb 10-15 lei, Tojás drb. 1-40-150 lei.

Élőállatpiac: Szarvasmarha 13-16 lei, borjú 10-12, sertés 20-22 lei.

Takarmányiac: Széna o 80-100 lei, lóhere 100-120, szalma 50-55 lei.

Tejtermékek: Tej literje 4-5 lei, tejfel 30-35, savanyu juhtej 14-16, vaj kg. 70-90, tehénturó 14-16, juhturó 34-38 lei.

= **Anglia hír szerint kölcsönt folyósít Magyarország.** A Pester Lloyd úgy tudja, hogy Anglia kölcsönt folyósít Magyarországnak az angol-magyar kereskedelmi kapcsolatok szorosabbra való fűzése érdekében. A lap hangsúlyozza, hogy Angliának nincsenek politikai céljai Délkelet-Európában és azokkal az államokkal, amelyekkel kereskedelmi szerződést kötött, nem kérte külpolitikájuk megváltoztatását.

= **Új középárak.** A vámvezérigazgatóság leiratot intézett az összes vámhivatalokhoz, amelyekkel közölte, hogy több árucik közepárát megváltoztatja.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

HAMBURG-AMERIKA
LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

idővel és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörtúli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviseleténél:

Künstler utazásiiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JULIUS 23.

BUCURESTI. Ófelsége Mária királyné halála következtében, az országos gyász miatt, a bucu-resti-i rádió műsora oly nagymérvű változást szenvedett, hogy a műsorszámok, illetve közlések időrendben való felsorolását mindeddig nem vettük kézhez. A délelőtti folyamán egyáltalán nincs adás.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend közlemények. 11: Hírek. 11.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: Mit nézzünk meg? Pest város egykori kapitány ismerteti Mesterházy Jenő. 12.20: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Hegedüs Gyula és cigányzenekara Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek. piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Magyar mondák s legendák. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. hírek. 18: Munkásfélóra. (Felolvasás.) 18.30: Weidinger Ede jazzzenekara játszik. 19.15: Mit üzen a rádió? 19.45: A rádió szalonzenekara. 20.30: Mai olasz költők. 21: „A gésák.” Operett három felvonásban. Irta Oven Hall, Zenéjét szerezte Sidney Jones és Lionel Monckton. Fordította Fáy I. Béla és Makai Emil. Utána kb. 22.50: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.10: Hanglemezek.

Budapest II. 18.45—19.10: Ráday Gedeon. Uray Dezső előadása. 19.15—19.35: Jazzzenekar. 19.45—20.10: Mezőgazdasági félóra. 20.35—20.55: Delibes: Sylvia — balettzene. 21—21.20: Hírek. 21.25—22.30: Nagyzenei művek. (Hanglemezek.)

UJ KONYVEK

— Sinclair Lewis: „Dollárcápák”. Egy szörnyen tehetségtelen angol író felolvasó körutat tesz Amerikában. Megmagyarázza a yankeknek, hogy ostobák és faragatlanok. Az nem zavarja, hogy a valóság nem éppen ilyennek bizonyul, csak azon lepődik meg, hogy a „dollárcápák” nem hallandók kivétel nélkül lelkesedni, ha ócsárolják őket. Féltelesen mulatságos persziflázs. A kis regényt 5 elbeszélés követi. Egy gazdag amerikai fiatalembert, művelődési viselkedésében szenvedő tápszergyáros papája Párisba küldi festészetet tanulni. Ő sem tehetségesebb, mint az angol író. Lewisnek mégis rokonszenvesebb: szereti úgy látni, hogy leg alább az önkritikája egészségesebb s éppen idejében hazautaztatja teletgünyöknök. Ennek a kissé érzélgős írásnak is ugyanaz a gondolati magva: viaskodás a kultúra és műveltség problémáival. Eddig azonban még csak a derűs felszinen vagyunk. Egy kis remekműben (Falu) Lewis leszáll a tragikus mélységbe. Egy becsúszó farmerszármazék tüzzel-vassal urat csinál a fiából. A fiu betörik, de csak szegény és boldogtalan külvárosi fogász lesz belőle. Kopottan, öregecde, feleségével, két gyermekével is visszatérne a farmra, amikor apja halálával erre végre lehetőség nyílik. De

Legújabb jelentéseink:

Chamberlain fontos megbeszélést folytatott Hitler küldöttjével

Londonból jelentik: Dirksen londoni német nagykövet és Chamberlain angol miniszterelnök ma háromnegyed órán át tartó megbeszélést folytattak. A Press Association a nagyfontosságú politikai megbeszélésről írva, megállapítja, hogy lezárult a Londonban, Párisban és Berlinben folyó diplomáciai tanácskozások első fejezete.

Az Evening Standard nagy feltűnést keltő hírt röpit világra: Értesülése szerint a diplomáciai értekezések során francia—német—orosz megnemtámadási egyezmény eszméje került fel. Ha az egyezmény valóban létrejönne, Németország hajlandó volna Csehszlovákia területi épségét biztosítani, ezzel szemben Csehszlovákiának azt a feltételt kellene teljesítenie, hogy fegyverkezését csökkenti. Általában az a meggyőződés, hogy Dirksen és Chamberlain találkozája jelentékeny mértékben tisztázta és békés utra terelte a függőben levő kérdéseket. Chamberlain felhasználta az

alkalmat, hogy viszonzza a Wiedemann kapitány által hozott jóbaráti üzenetet. Meglehet, hogy a Chamberlain—Dirksen találkozó lényegesen megjavította az Ausztria bekebelezése miatt félbeszakadt angol—német megbeszélések újrafelvételének kilátásait.

Ugyancsak az Evening Standard szerint a Párisban tanácskozott angol—francia miniszterek megegyeztek abban, hogy Hitler békekedzségének hitelt adnak és elhiszik, hogy Németország fennakarja tartani a békét valamennyi szomszédjával, így Csehszlovákiával is. Általában nagyon derülatoan ítélik meg a helyzetet és az a benyomás, hogy Hitler üzenetváltása Chamberlainnel enyhítette az európai légkör feszültségét. Ugy London, mint Páris különös figyelmet tanusítanak Lengyelország magatartása iránt, amely a keleteurópai helyzet kulcsát jelenti és érdeklődéssel kísérik Romániát is, amely független politikát folytat a Dunarea—Duna-medencében.

Hitler több éves Treuga Deit ajánl fel Csehszlovákiának

Párisból jelentik: A Figaro és a Jour azt írja, hogy Hitler német birodalmi vezér

három, esetleg öt esztendőre szól Treuga Deit fog ajánlani Németország és Csehszlovákia között.

Ennek előfeltételül azt akarja kikötni, hogy a prágai kormány a lengyel—német kisebbségi szerződés mintájára szabályozza a szudéta-német kérdést.

A terv szerint a csehszlovák kormánynak köteleznie kellene magát, hogy gazdasági téren is teljesítse a szudeta-német kívánságokat.

A Jour szerint a prágai kormánynak arra is kötelezettséget kell vállalni, külön alkotmánymódosító törvény útján, hogy a három vagy öt esztendő letelte után népszavazást rendel el a szudeta-német nyelvtérületen.

Az Oeuvre is úgy tudja, hogy a német birodalmi kormány diplomáciai uton keresi a szudéta-

német kérdésben a megoldást és állítólag ezzel áll kapcsolatban az is, hogy a francia légi-haderő főparancsnoka, Vuillemin tábornok, Berlinbe látogat.

A német fővárosban nagy rokonszenvvel fogadták azt a hírt, hogy Anglia és Franciaország megsürgette Prágát a kisebbségi kérdés elintézésére tekintetében. Örömmel szögezik le, hogy a két nagyhatalom emez intézkedései nem nélkülözik a jóindulatot és az igazságos érzést Németországgal szemben.

Prága. (Rador.) A Havas-iroda jelenti: A szudeta-német párt vezetősége titkos rendeletet küldött valamennyi helyi szervezetének. A „Der Socialdemokrat” című lap a következő részleteket közli a titkos rendeletből: A közeljövőben nehéz harcok nézünk elébe. Valamennyi szervezetünk teljesítőképeségének maximumát adja. Tekintettel a párt létszámának hatalmas növekedésére, elengedhetetlen, hogy változásokat eszközöljünk.

most meg feleségének ellenkezése az akadály s öreg farmer-nagybátyja elárulja neki a titkot: az asszonynak igaza van, a farmer-élet elviselhetetlen. Itt már a teljes igazság szól. A városi kultúra ma csak afele üres konzerv-civilizációt ad a legtöbb embernek. A nyomoruságos földtúrás sem lehet a boldogság forrása, ha csak nem fűti hivatást valami különös érzélem. Valahogyan mégis igazi kultúra kellene, egészséges ösztönök, kiművelt tevékenysége. Jó könyv. A fordítók (Némethi Andor, Fejtő Ferenc és Kovács György) élettel, gördülékeny, tiszta szöveget nyújtanak át a magyar olvasóknak. Pantheon-kiadás. 272 lap. Ára fűzve 125.— lei, kötve 158.— lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál, Cluj. Kérjen Pantheon-újdonságjegyzéket.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán :: szó 2 lei

LEVELÉZÉS

„Akác”. Névpapod alkalmából változatlanul szívbeli kívánonom, hogy életed hosszú és mindig boldog legyen. Feri. 4688

ALKALMAZÁS

Felvezünk azonnali belépésre ügynököket (ügynököket) világmárkához kevés kaucióval. Magas jutalékokat adunk eladás és inkasszó után. Cim a kiadóban.

Jólfőző szakácsnőt jó fizetéssel aug. 1-re felvezek. Cim a kiadóban. 4692

Fiatallőző és szobaleány jó fizetéssel Timisoarara kerestetik. Cim a kiadóban. 4694

Ügyes, megbízható, jómegjelenésű fiatalabb kifizetőgyerek könnyű munkára felvétetik. Jelentkezni délután 4—6 között Bul. Reg. Ferdinand 19., II. em. 6. 4696

VÉTEL-ELADÁS

Brokát függönyök, legjobb minőség, kék és zöld színekben, butorhuzatnak is megfelelő. nagyon olcsón eladók. Comisio biz-üzletben, Dacia-kávéház mellett. 4675

LAKÁS

Kétszobás lakás, elő, fürdőszobával kiadó. Str. Episcopul Ciorogariu 13., I. em., érdeklődni a házfelügyelőnél. 4608

Kiadó modern 2 uccai földszintes lakás mellékhelyiségekkel aug. 1-re. Érdeklődni lehet Str. Consistorului 35. 4650

Csendes, összkomfortos, modern és garautáltan féregmentes 3 szobás lakást keresek, lehetőleg magánháznál a Piața Avram Iancu közelében, november 1-re. Cimeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérek. 4054

Kiadó különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával azonnalra. Bul. Carol 81., I. em. 4. 4686

KÜLÖNFÉLÉK

F. hó 21-én délután 4 óra körül ellopták a Neptun-strandon összes irataimat. Mivel a tolvaj személyét ismerem, további kellemetlenség elkerülése végett juttassa el az iratokat a következő címre: Bosnvak Aurel, Calea Radnei 22. 4697

Centrumhoz egész köze

emeletes masszív ház 10 darab lakás, parketta, fürdőszoba, 150 ezer évi jövedelem, 1 millió 225 ezer. Ugyanott emeletes ház 4 lakás, fürdőszoba, üzlet, 70 ezer jövedelemmel, 680 ezer. — Urania-mozi közelében emeletes ház üzlettel, parkettás lakással, parkettás nagy termmel, 850 ezer. Fenti házakon kívül magán-, bér- és üzletházak nagy választékban eladók. Pénzkölcsönök közvetítése.

H A A S Z

ügatlanforgalmi irodája. Arad, Eminescu u. uoca 20 — 22. Alapítva: 1918. TELEFON: 22—24.

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlásholmit, — Vásárolok lakásban es padláson heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra, levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gojdu-uoca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Dióhálók, ebédlők,

kombináltsekreány, íróasztalok, esilárok, tüstölt tölgy uriszoba, antik háló, biedermeier újjógn turá, fiókos secretair, antik aszkronyek és vitrinek nagy választékban.

Zálogkölcsönök

közvetünk. Előlegot adunk, zálogcédulaját o. csón uocszabbi. juk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.